

POKOLPJE
POSLOVNA PRILOŽNOST

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI
RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO

2. LETNO POROČILO

***O IZVAJANJU PROGRAMA SPODBUJANJA KONKURENČNOSTI IN
UKREPOV RAZVOJNE PODPORE POKOLPJU V OBDOBJU 2011–2016***

DOPOLNITEV

avgust 2013

Kazalo

KAZALO VSEBINE

UVOD	3
POVZETEK – POKOLPJE V KRIZI IN ODZIV NANJO	4
1. PRIKAZ STANJA IN RAZVOJNIH TEŽAV V POKOLPJU	10
2. UKREPI IN ORGANI IZVAJANJA PROGRAMA POKOLPJE 2016	15
2.1 UKREPI IN INSTRUMENTI	15
2.1.1 <i>Ukrep 1: Program spodbujanja konkurenčnosti in ukrepov razvojne podpore Pokolpju v obdobju 2011 – 2016</i>	16
2.1.1.1 Instrument 1.1: Javni razpisi za spodbujanje začetnih investicij podjetij in ustvarjanja novih delovnih mest	17
2.1.1.2 Instrument 1.2: Vzpostavitev mreže podjetniških inkubatorjev	18
2.1.1.3 Instrument 1.3: Ustvarjanje novih delovnih mest v okviru institucionalne mreže storitev za starostnike	19
2.1.1.4 Instrument 1.4: Promocija in podpora pri pripravi in izvajanju regijskih projektov v Pokolpju.....	19
2.1.2 <i>Ukrep 2: Povračilo plačanih prispevkov delodajalca za socialno varnost</i>	20
2.1.3 <i>Ukrep 3: Davčne olajšave za zaposlovanje in investiranje v Pokolpju</i>	20
2.1.4 <i>Ukrep 4: Spodbude za trajnostni razvoj podeželja</i>	21
2.1.5 <i>Ukrep 5: Garancije s subvencijo obrestne mere</i>	22
2.1.6 <i>Ukrep 6: Prometna infrastruktura v Pokolpju</i>	22
2.1.6.1 Instrument 6.1: Cestna infrastruktura – projekt tretja razvojna os	22
2.1.6.2 Instrument 6.2: Cestna infrastruktura – projekt tretja A razvojna os	23
2.1.6.3 Instrument 6.3: Cestna infrastruktura – obnova regionalne ceste R1-216 (»partizanska magistrala«) ...	23
2.1.6.4 Instrument 6.4: Železniška infrastruktura na območju Pokolpja	23
2.1.7 <i>Ukrep 7: Elektroenergetska infrastruktura v Pokolpju</i>	23
2.2 ORGANI USKLAJEVANJA IN IZVAJANJA PROGRAMA POKOLPJE	23
2.2.1 <i>Medresorska komisija</i>	24
2.2.2 <i>Razvojni svet za Belo krajino in Kočevsko</i>	24
2.2.3 <i>Območno razvojno partnerstvo Pokolpje</i>	24
2.2.4 <i>Območne razvojne institucije</i>	25
3 ANALIZA IZVAJANJA AKTIVNOSTI PO UKREPIH PROGRAMA POKOLPJE 2016	26
3.1 UKREP 1: PROGRAM SPODBUJANJA KONKURENČNOSTI IN UKREPOV RAZVOJNE PODPORE POKOLPJU V OBDOBJU 2011 – 2016	26
3.1.1 <i>Instrument 1.1: Javni razpisi za spodbujanje začetnih investicij podjetij in ustvarjanja novih delovnih mest</i>	26
3.1.2 <i>Instrument 1.2: Vzpostavitev mreže podjetniških inkubatorjev</i>	33
3.1.3 <i>Instrument 1.3: Ustvarjanje novih delovnih mest v okviru institucionalne mreže storitev za starostnike</i>	35
3.1.4 <i>Instrument 1.4: Promocija in podpora pri pripravi in izvajanju regijskih projektov v Pokolpju</i>	36
3.2 UKREP 2: POVRAČILO PLAČANIH PRISPEVKOV DELODAJALCA ZA SOCIALNO VARNOST	39
3.3 UKREP 3: DAVČNE OLAJŠAVE ZA ZAPOSLOVANJE IN INVESTIRANJE V POKOLPJU	41
3.4 UKREP 4: SPODBUDE ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ PODEŽELJA.....	42
3.5 UKREP 5: GARANCIJE S SUBVENCIJO OBRESTNE MERE.....	43
3.6 UKREP 6: PROMETNA INFRASTRUKTURA V POKOLPJU	43
3.6.1 <i>Instrument 6.1: Cestna infrastruktura – projekt tretja razvojna os</i>	44
3.6.2 <i>Instrument 6.2: Cestna infrastruktura – projekt tretja A razvojna os</i>	45

3.6.3	<i>Instrument 6.3: Cestna infrastruktura – obnova regionalne ceste RI-216 (»partizanska magistrala«)</i>	48
3.6.4	<i>Instrument 6.4: Železniška infrastruktura na območju Pokolpja</i>	48
3.7	UKREP 7: ELEKTROENERGETSKA INFRASTRUKTURA V POKOLPJU	49
4	IZVAJANJE DRUGIH AKTIVNOSTI V POKOLPJU	50
4.1	ZA POKOLPJE – AKTIVNO IN DEJAVNO	50
4.2	ČRPAJE EU SREDSTEV	53
4.2.1	<i>Tuje neposredne investicije</i>	53
4.2.2	<i>Turizem</i>	53
4.2.3	<i>Kohezijska politika</i>	54
4.2.4	<i>Evropsko teritorialno sodelovanje</i>	56
4.3	SLOVENSKI REGIONALNO RAZVOJNI SKLAD	57
5	KAZALNIKI ZA SPREMLJANJE UČINKOVITOSTI IZVAJANJA PROGRAM	58
5.1	KAZALNIKI PROGRAMA	58
5.2	DOSEGANJE CILJEV PROGRAMA POKOLPJE 2016	59
6	FINANČNI PRIKAZ IZVAJANJA PROGRAMA POKOLPJE 2016	60

KAZALO TABEL

Tabela 1:	Kazalniki poslovanja gospodarskih družb in samostojnih podjetnikov iz območja Pokolpja v letu 2010 in 2011	11
Tabela 2:	Stopnje registrirane brezposelnosti v občinah Pokolpja	12
Tabela 3:	Število brezposelnih po stopnji izobrazbe	13
Tabela 4:	Finančni načrt Programa spodbujanja konkurenčnosti Pokolpja v obdobju od 2011 do 2016 (v evrih)	16
Tabela 5:	Finančni načrt Programa spodbujanja konkurenčnosti Pokolpja v obdobju od 2011 do 2016 (v evrih), glede na realizacijo	17
Tabela 6:	Razpisana sredstva	27
Tabela 7:	Razpisana sredstva	31
Tabela 8:	Podprti promocijski projekti s strani MGRT (sof. s strani ESRR v obdobju 2007-2013):....	54
Tabela 9:	Podprti Investicijski projekti s področja turizma (s sredstvi ESRR 2007-2013) na območju Pokolpja.....	54
Tabela 10:	Kazalniki doseganja ciljev Programa spodbujanja konkurenčnosti Pokolpja v obdobju od 2011 do 2016	58
Tabela 11:	Kazalniki učinka, rezultata in vpliva Programa.....	59
Tabela 12:	Finančni prikaz načrta izvajanja Programa Pokolpje 2016	60
Tabela 13:	Črpanje sredstev programa Pokolpje.....	61

UVOD

Poročilo o izvajanju Programa spodbujanja konkurenčnosti in ukrepov razvojne podpore Pokolpju v obdobju od 2011 do 2016 za leto 2011 je obravnavalo Območno razvojno partnerstvo (v nadaljevanju ORP), dne 16. 1. 2012. Osnutek prvega poročila je obravnavala in sprejela Medresorska komisija, dne 26. 1. 2012, ki je ukinjena dne 4. 2. 2012 in poročila v končni obliki ni obravnavala.

Predlagani predlog predstavlja kumulativno poročilo izvajanja Programa spodbujanja konkurenčnosti in ukrepov razvojne podpore Pokolpju v obdobju od 2011 do 2016, od 7. 4. 2011 do 31. 12. 2012. Ker Vlada Republike Slovenije poročil še ni obravnavala, obravnava in sprejem tega poročila pomeni obravnavo poročil za leti 2011 in 2012 ter dopolnitev z razpoložljivimi podatki za leto 2013.

POVZETEK – POKOLPJE V KRIZI IN ODZIV NANJO

Območje Pokolpja zaznamuje v obdobju gospodarske krize vrsta dogodkov, ki pomembno vplivajo na razvoj. Pokazalo se je, da je gospodarska kriza najbolj prizadela ravno obmejna območja v Sloveniji, ki so bila glede na kazalce gospodarske razvitosti, že pred pojavom krize, najbolj ranljivi del države. Zaradi stopnjevanja gospodarske krize v teh območjih je Vlada Republike Slovenije s sprejetjem novega Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja sistemsko uredila sprejem in izvajanje ukrepov razvojne podpore problemskim območjem z visoko brezposelnostjo. V Pokolpju je Vlada ukrepe razvojne podpore usmerila v razvojno prestrukturiranje in odpravljanje infrastrukturnih ovir. Sprejela je program spodbujanja konkurenčnosti in še šest drugih ukrepov razvojne podpore.

Konec leta 2012 je bilo v Pokolpju 4.115 brezposelnih, kar je za 11,5 % več kot decembra 2011 in za 26,1 % več kot decembra 2010. Najvišji stopnji brezposelnosti konec leta 2012 sta imeli največji občini v Pokolpju, in sicer občina Kočevje (21,7 %) in občina Črnomelj (20,6 %).

V Pokolpju po podatkih registra AJPES za leto 2011 je v letu 2011 delovalo 698 gospodarskih družb in 1.232 samostojnih podjetnikov.

Velika podjetja so zaposlovala 2.049 ljudi, srednja 974, majhna 1.052 in mikro podjetja 2.273 ljudi. Število samostojnih podjetnikov v Pokolpju narašča, leta 2009 jih je poslovalo 1.214, leta 2011 pa 1.232. V tem obdobju se je število družb povečalo iz 677 na 698.

Po podatkih AJPES se na območju zaostanek neto dodane vrednosti na zaposlenega za slovenskim povprečjem povečuje in je v letu 2011 znašal že 41,33 %. Bruto plača na območju zaostaja tako za slovenskim povprečjem, ki je bil v decembru 1.534,54 EUR, kot za regijskim povprečjem (bruto plača v decembru 2012 za JV Slovenijo: 1.485,51 EUR). Bruto plačila na območju je bila med 947,65 EUR (v Osilnici) in 1.312,71 EUR (Loški Potok). Pokolpsko gospodarstvo je v finančno-gospodarskem krču, tako kot tudi gospodarstvo drugje po Sloveniji, vendar je zaradi ekonomske šibkosti v Pokolpju njegov vpliv bistveno močnejši. Pričujoče poročilo je drugo letno poročilo o izvajanju Programa spodbujanja konkurenčnosti in ukrepov razvojne podpore Pokolpju v obdobju 2011–2016 in zajema obdobje od 4. 7. 2011 do 31. 12. 2012.

UKREP 1:

Program spodbujanja konkurenčnosti Pokolpja v obdobju od 2011 do 2016 (v nadaljnjem besedilu: Program) je sestavljen iz štirih instrumentov.

V okviru prvega instrumenta, Javni razpisi za spodbujanje začetnih investicij podjetij in ustvarjanja novih delovnih mest, so bili od začetka izvajanja Programa do konca leta 2012 objavljeni trije javni razpisi, od tega sta dva javna razpisa zaključena. V letu 2011 je bil objavljen **prvi javni razpis** za spodbujanje začetnih investicij podjetij in ustvarjanje novih delovnih mest, na katerem je bilo razpisanih 5.050.000 EUR. Po odstopih in prerazporeditvah

se **izvaja 31 projektov v skupni vrednosti 11,5 mio EUR**, za sofinanciranje katerih je bilo **odobrenih 3.873.851,92 EUR**. Ustvarjenih bo **151 novih delovnih mest in 51 novih ležišč v turistični ponudbi**. Pri tem velja povedati, da so bila prvotno odobrena sredstva za sofinanciranje upravičenih stroškov **za 38 projektov, 7 vlagateljev pa projektov ne izvaja** (so odstopili od pogodbe ali niso podali ustreznega zahtevka za izplačilo). V povprečju bo tako na projekt začetne investicije ustvarjenih 4.87 delovnih mest, **za eno delovno mesto bo odobrenih v povprečju 24.654,65 EUR**. Po pregledu zahtevkov za izplačila, znaša v letu 2011 ostanek sredstev 838.477,19 EUR, v letu 2012 pa 411.524,91 EUR, kar je v največji meri posledica odstopov od pogodb.

V februarju 2012 je bil objavljen *drugi javni razpis* za spodbujanje začetnih investicij in ustvarjanja novih delovnih mest za leto 2012. Namenjen je bil manjšim investicijam, razpisanih je bilo 700.000 EUR. **Sofinanciranje je bilo odobreno 21 projektom v vrednosti 700.000,00 EUR, izvaja pa se le 17 projektov (4 odstopi!), s skupno vrednostjo sofinanciranja upravičenih stroškov 581.533,03 EUR, s katerimi naj bi bilo ustvarjenih 72 novih delovnih mest in obnovljenih 12 turističnih ležišč**. Skupna vrednost projektov, ki se izvajajo, znaša 1.595.060,71 EUR. V povprečju bo na projekt začetne investicije ustvarjenih 4,1 delovnih mest, **za eno delovno mesto bo odobrenih v povprečju 8.076,85 EUR**.

Konec leta 2012 je bil objavljen *tretji javni razpis* za spodbujanje začetnih investicij in ustvarjanja novih delovnih mest v letih 2013 in 2014. Razpisanih je bilo 4.872.314,00 EUR. Na javni razpis je prispelo 80 vlog, od tega je bilo pet vlog prepozno oddanih in so bile neodprte vrnjene vlagateljem. Razpisana sredstva so zadoščala le za sofinanciranje 47 projektov, ki so pri ocenjevanju prejeli največ točk, od tega za en projekt le deloma. Trije upravičenci se na poziv k podpisu pogodbe niso odzvali oziroma se niso odzvali pravočasno. Sredstva bodo prerazporejena naslednjemu (naslednjim) upravičencem po seznamu.

Pri izvajanju instrumenta 1 v letih 2011 in 2012 je dokazalo, da v Pokolpju obstaja interes za investiranje, **ne gre pa prezreti dejstva, da se od skupno 59 projektov, za katera so bila odobrena sredstva na prvem in drugem javnem razpisu izvaja le 48 projektov!** Po pregledu vlog tudi na tretji javni razpis ugotavljamo, da je izjemno malo vlog za izvajanje projektov na področju turizma, da pa je v tretjem razpisu prispelo precej več vlog za velike projekte kakor na prvem razpisu (drugi javni razpis je bil namenjen le manjšim projektom).

V okviru drugega instrumenta programa Pokolpje »**Vzpostavitev mreže podjetniških inkubatorjev**« so se v Podjetniškem inkubatorju Kočevje nadaljevale aktivnosti za mlada podjetja, in sicer omogočanje ugodnejših pogojev najema prostorov in ponudba nabora upravnih in intelektualnih storitev za podjetja. Podjetniški inkubator Kočevje (PIK) je v letu 2013 izdelal DIIP, IP, izvedena je bila parcelacija zemljišča, izdelana idejna zasnova, projekt za pridobitev gradbenega dovoljenja ter pridobljena vsa soglasja za pridobitev gradbenega dovoljenja. Aktivnosti v zvezi s podjetniškim inkubatorjem Kočevje trenutno mirujejo zaradi

iskanja sprejemljivih rešitev za izvedbo in razrešitev političnih nesoglasij v zvezi s tem na nivoju občine.

Začet je bil razvoj novega inkubatorja - Tehnološko razvojno industrijsko središče Kanižarica (TRIS Kanižarica – Črnomelj). Dne 29. 9. 2011 je bila registrirana družba TRIS, Tehnološko, Razvojno, Industrijsko Središče Bele krajine, d.o.o., ki bo upravljavec podjetniškega inkubatorja TRIS Kanižarica in skrbnik skupnih infrastrukturnih objektov in naprav v poslovni coni TRIS Kanižarica. Podjetniški inkubator Kanižarica še more izvajati aktivnosti, zaradi težav lastništva Rudnika Kanižarica v zapiranju d.o.o. (v tem kompleksu se namerava del objektov nameniti potrebam podjetniškega inkubatorja), ki je trenutno še v lasti Ministrstva za gospodarstvo in tehnološki razvoj, zaradi česar obstaja potencialna nevarnost dvojnega financiranja.

V okviru tretjega instrumenta programa Pokolpje »**Ustvarjanje novih delovnih mest v okviru institucionalne mreže storitev za starostnike**« je bila za dislocirano enoto DSO Metlika za osebe z demenco v letu 2011 izdelana projektna dokumentacija z geodetskim posnetkom, študija prometnih tokov in revizija projekta. V letu 2012, zaradi zamud pri pridobivanju gradbenega dovoljenja, gradbena dela predvidena za spomlad 2012, niso bila pričeta. Pogodba za izvedbo gradbenih del podpisana dne 20.6.2013 z izvajalcem CGP d.d. - rok izvedbe 30.6.2014.

Projekt Doma starejših občanov Kočevje pomeni gradnjo enote z velikostjo 2.000 m² za 48 stanovalcev. Cilj projekta je izboljšati in razviti manjkajoče in zahtevnejše sestavne dele institucionalne mreže storitev za starostnike ter dvigniti raven domske oskrbe v skladu s povišanimi normativi na tem področju. V letu 2012, zaradi težav pri izbiri izvajalca del, gradbena dela predvidena za spomlad 2012, niso bila pričeta. Pogodba za izvedbo gradbenih del je bila podpisana dne 8.7.2013 z izvajalcem CGP d.d. Novo mesto – rok izvedbe je 30.6.2014, do 30.9.2014 pa rok za izvedbe opreme.

V okviru četrtega instrumenta programa Pokolpje »**Promocija in podpora pri pripravi in izvajanju regijskih projektov v Pokolpju**« so razvojne institucije na območju izvajale obveščanje in ozaveščanje javnosti o programu Pokolpje 2016, privabljanje investicij na območje, krepitev razvojnih zmogljivosti, pripravo regijskih projektov v Pokolpju ter operativnih strateških dokumentov za Pokolpje in nudile pomoč ministrstvu pri izvajanju programa Pokolpje 2016.

V okviru Ukrepa 2 programa Pokolpje »**Povračilo plačanih prispevkov delodajalca za socialno varnost**« se finančne spodbude v letih 2011 in in del leta 2012 še niso izvajale, so se pa izvajale v letu 2013. Razlog so zamude pri pripravi in sprejemanju podzakonskih aktov (Spremembe in dopolnitve Uredbe o dodeljevanju regionalnih državnih pomoči so bile v Uradnem listu RS objavljene 3. 2. 2012). Razlog za dolgo usklajevanje Uredbe o spremembah in dopolnitvah uredbe o dodeljevanju regionalnih državnih pomoči, ki se nanaša na davčne olajšave in spodbude za zaposlovanje je sledeč: Na podlagi Zakona o razvojni podpori

Pomurski regiji v obdobju 2010–2015 (Ur. l. RS št. 87/2009) je bila sprejeta Uredba o kriterijih in pogojih ter načinu uveljavljanja spodbud za zaposlovanje in davčne olajšave za investiranje v pomurski regiji v obdobju 2010 do 2015 (Ur.l. RS št. 3/2010). Le ta je glede na specifične razmere v Pomurju določila in uveljavila določene pogoje, pod katerimi so se začeli izvajati ukrepi iz naslova olajšav. V letu 2011, po uveljavitvi novega Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (Ur. l. RS št. 20/2011), ki je določil dodatnečasne ukrepe razvojne podpore za problemska območja z visoko brezposelnostjo in po sprejetju vladnega programa za problemsko območje Pokolpja, je bil namen predlagatelja predpisa Službe Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko, da se uvede enotna uredba, ki bo določala izvajanje instrumenta davčnih olajšav in spodbud za zaposlovanje na vseh problemskih območjih, ki jih opredeljuje Zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja, torej Pomurja in vseh drugih problemskih območij hkrati. Pri pripravi tega novega skupnega predpisa pa se je izkazalo, da se definicije, ki opredeljujejo posamezne pojme po Zakonu o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja, razlikujejo od definicij kot jih opredeljuje Zakon o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010–2015. Zaradi vsebinskih razlik med Zakonom o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja in Zakonom o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010–2015 priprava skupne uredbe tako ni bila mogoča. Glede na kompleksnost situacije in odločitev o pripravi nove uredbe je usklajevanje med resorji (Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Ministrstvo za gospodarstvo, Ministrstvo za finance, Služba Vlade RS za zakonodajo in predlagateljem) zahtevalo svoj čas, kar je pomenilo, da sprememba uredbe ni bila sprejeta skupaj s Programom spodbujanja konkurenčnosti in ukrepov razvojne podpore Pokolpju v obdobju 2011–2016 oziroma, da je bil začetek izvajanja instrumenta premaknjen v mesec marec 2012.

Glede na to, da se ukrep uveljavlja šele od aprila lanskega leta in mora biti brezposelni zaposlen najmanj eno leto, večje število vlog pričakujemo do konca letošnjega leta kot tudi v naslednjih letih do zaključka trajanja programa do konca leta 2016. Obseg učinkov izvajanja ukrepa bomo lahko ocenili šele v prihodnje. V obdobju od aprila do avgusta 2013 je sicer prispelo le pet vlog za povračilo plačanih prispevkov delodajalca za socialno varnost petih podjetij za zaposlitev petih oseb, v skupni višini 8.576,00 EUR.

Ukrep 3 programa Pokolpje »**Davčne olajšave za zaposlovanje in investiranje v Pokolpju**« se v letih 2011 in 2012 ni izvajal. Razlog so zamude pri pripravi in sprejemanju podzakonskih aktov (Spremembe in dopolnitve Uredbe o dodeljevanju regionalnih državnih pomoči so bile objavljene v Uradnem listu RS 3. 2. 2012).

Davčne olajšave za zaposlovanje se bodo lahko pričele uveljavljati z davčnim obračunom leta 2013 **za zaposlitve, sklenjene 21. 3. 2012 in kasneje**, davčne olajšave za investicije veljajo za tiste investicije katere so se pričele po 4.2.2012. Torej podjetja lahko davčne olajšave za investiranje uveljavljajo v letu 2013.

Tabela 1: Koriščenje državnih pomoči, davčnih olajšav za investiranje in zaposlovanje

Instrument	Znesek v EUR
Državne pomoči v letu 2012 (na podlagi Zakona o Spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (ZSRR-2, UL RS 20/11) in Sklepa o dodatnih začasnih ukrepih razvojne podpore za problemsko območje z visoko brezposelnostjo Pokolpje (UL RS 26/11)	400.239
Podatki o koriščenju davčne olajšave za investiranje po ZSRR-2 (Pokolpje)(*)	2.114.892
Podatki o koriščenju davčne olajšave za zaposlovanje po ZSRR-2 (Pokolpje)	22.468
Davčne olajšave za investiranje in zaposlovanje skupaj	2.137.360

Vir: DURS, podatki iz obdelave DDPO in DOHDEJ za leto 2012, obdelava podatkov na dan 6.5.2013

Opomba: v tabeli so le tisti davčni zavezanci, ki so koristili olajšavo zgolj za Pokolpje in ne za Pomurje

Tabela 2: Podatki o koriščenju davčne olajšave za investiranje in zaposlovanje po občinah

	Olajšava za investiranje v EUR	Olajšava za zaposlovanje v EUR	SKUPAJ v EUR
Črnomelj	287.897	3.148	291.045
Kočevje	1.202.381	0	1.202.381
Loški Potok	27.115	0	27.115
Metlika	329.387	17.378	346.765
Osilnica	0	0	0
Semič	268.112	1.942	270.054
Kostel	0	0	0
SKUPAJ	2.114.892	22.468	2.137.360

Vir: DURS, podatki iz obdelave DDPO in DOHDEJ za leto 2012, obdelava podatkov na dan 6.5.2013

Opomba: v tabeli so le tisti davčni zavezanci, ki so koristili olajšavo zgolj za Pokolpje in ne za Pomurje

V okviru Ukrepa 4 »**Spodbude za trajnostni razvoj podeželja**« so aktivnosti na ukrepih potekale, objavljeni so bili javni razpisi, potekale so kontrole zaključenih projektov in izplačila. Vloge, katerih lokacija naložbe se nahaja na območju Pokolpja imajo na javnih razpisih za ukrep 311 (Diverzifikacija v nekmetske dejavnosti) in 312 (Podpora ustanavljanju in razvoju mikropodjetij) ne glede na ostala merila za izbor, dodatnih 10 % možnih točk. V letu 2011 sta bila iz naslova ukrepa 311 objavljena dva javna razpisa. 5. javni razpis je bil razveljavljen, 6. javni razpis je bil ponovno objavljen konec leta 2011. Iz območja Pokolpja so bila sredstva **odobrena 5 vlogam**, znesek odobrenih sredstev znaša **330.752,83 EUR**. Konec leta 2012 je bil objavljen 7. javni razpis, rezultati bodo znani v letu 2013. Iz naslova ukrepa 312 je bil v letu 2011 objavljen en javni razpis (5. javni razpis). Iz območja Pokolpja je bilo odobrenih **8 vlog**, znesek odobrenih sredstev znaša **991.604,55 EUR**. Konec leta 2012 je bil objavljen 6. javni razpis, rezultati bodo znani v letu 2013.

Ukrep 5 programa Pokolpje »**Garancije s subvencijo obrestne mere**« za investicijske kredite podjetjem v Pokolpju v okviru regijske garancijske sheme za Jugovzhodno Slovenijo se v letih 2011 in 2012 ni izvajal. Garancije s subvencijo obrestne mere za investicijske kredite podjetjem v Pokolpju naj bi izvajal Slovenski regionalno razvojni sklad in izbrane institucije na regionalni ravni. Sklad ima sicer odprt javni razpis za izbor izvajalcev regijskih garancijskih shem, tudi za področje Pokolpja, vendar je uspešnost tega razpisa odvisna od 1 mio EUR dodatnih sredstev za tako imenovani "Sklad za tveganje". Vlada RS je namreč s sklepoma v letu 2010 in 2011 Slovenskemu regionalnemu razvojnemu skladu dodelila 10 mio EUR v namensko premoženje za izvajanje regijskih garancijskih shem. Slovenski regionalni razvojni sklad, zaradi določb Zakona o javnem skladu, ki sklad zavezujejo k ohranjanju namenskega premoženja, regijskih garancijskih shem ni mogel začeti izvajati, saj za izvajanje potrebuje sredstva za pokrivanje rizikov, le teh pa nima oziroma jih iz vsote že prejetih sredstev, ki so namenska, ne sme uporabiti, saj bi s tem zmanjševal namensko premoženje sklada, kar pa je v nasprotju z Zakonom o javnih skladih.

V okviru Ukrepa 6 »Prometna infrastruktura v Pokolpju« se izvajajo dela na 4 instrumentih, in sicer instrumentu 6.1 »Cestna infrastruktura – projekt tretja razvojna os«, instrumentu 6.2 »Cestna infrastruktura – projekt tretja A razvojna os«, instrumentu 6.3 »Cestna infrastruktura – obnova regionalne ceste R1-216 (partizanska magistrala)« in instrumentu 6.4 »Železniška infrastruktura na območju Pokolpja«. Načrtovane aktivnosti na projektih v letih 2011 in 2012 niso potekale skladno s terminskimi plani zaradi neustreznega zagotavljanja potrebnih finančnih sredstev. Od indikativno predvidenih finančnih sredstev v programu Pokolpje za cestno infrastrukturo v letu 2011 v višini 7.000.533 EUR je bilo v letu 2011 zagotovljenih le 2.775.786 EUR, oziroma 39,65 %. Od indikativno predvidenih finančnih sredstev v programu Pokolpje za cestno infrastrukturo v letu 2012 v višini 9.078.639,00 EUR je bilo v letu 2012 zagotovljenih le 2.897.125,00 EUR oz. 31,91 % sredstev. Na instrumentu 6.4: **Železniška infrastruktura na območju Pokolpja** je bilo do konca junija 2011 realiziranih 36.000.000,00. EUR. V letu 2011 so bila dela rednega vzdrževanja na območju Bele krajine, Partizanske magistrale in 3. A razvoje osi izvedena v skupni vrednosti 6.258.655,35 EUR, v letu 2012 pa v skupni vrednosti 5.121.260,40 EUR.

V okviru Ukrepa 7 »Elektroenergetska infrastruktura v Pokolpju« je Elektro Ljubljana, d.d. v letu 2012 pripravila predlog Načrta razvoja distribucijskega omrežja električne energije v RS za desetletno obdobje 2013-2022 (NRO). Ta predvideva kontinuirane tehnične rešitve napajanja področja Pokolpja in potrebna finančna sredstva. V letu 2012 je bila izvedena 20 kV kabelska povezava med Ručetno vasjo ter obrtno cono Vrtača v Semiču. Lokacija RP Semič je vključena v Spremembe in dopolnitve zazidalnega načrta za del območja proizvodno servisne cone Vrtača.

Pregled izvedenih aktivnosti v okviru programa v širšem smislu pokaže, da je bilo v letu 2011 in 2012 v Pokolpje po podatkih, ki so jih posredovala pristojna ministrstva in uradi izplačil v višini 20.793.873,40 EUR proračunskih sredstev.

Iz poročila izhajajoči podatki kažejo na to, da se v prvih dveh letih izvajanja programa niso izvajale aktivnosti iz vseh ukrepov, ki jih določa program. Izvajali so se: ukrep 1 – Program spodbujanja konkurenčnosti Pokolpja v obdobju 2011 do 2016, ukrep 4 – Spodbude za trajnostni razvoj podeželja iz Programa razvoja podeželja, ukrep 6 – Prometna infrastruktura v Pokolpju in ukrep 7 – Elektroenergetska infrastruktura v Pokolpju. V letu 2013 pa so se začeli izvajati: ukrep 2 – Povračilo plačanih prispevkov delodajalca za socialno varnost, ukrep 3 – Davčne olajšave za zaposlovanje in investiranje v Pokolpju, ne pa tudi ukrep 5 – Garancije s subvencijo obrestne mere za investicijske kredite podjetjem v Pokolpju. V okviru izvajanja ukrepa 1 programa Pokolpje je bilo v letih 2011 in 2012 največji delež aktivnosti realiziranih v okviru Instrumenta 1.1 Javni razpisi za spodbujanje začetnih investicij podjetij in ustvarjanja novih delovnih mest. Pripravljalne aktivnosti za zagon instrumenta 1.2 Vzpostavitev mreže podjetniških inkubatorjev in instrumenta 1.3: Ustvarjanje novih delovnih mest v okviru institucionalne mreže storitev za starostnike potekajo počasneje, kot je bilo predvideno ob sprejemu programa Pokolpje 2016.

Tabela 3: Črpanje sredstev programa Pokolpje (vsa ministrstva, vsi ukrepi)

	Veljavni finančni načrt (v EUR)	Veljavni finančni načrt za leti 2011, 2012 (v EUR)	Izplačila v obdobju poročanja do avgust 2013 oz. glede na zadnji razpoložljivi podatek (v EUR)	% realizacije programa	% realizacije finančnega načrta 2011-2012
Ukrep 1: Program spodbujanja konkurenčnosti Pokolpja v obdobju od 2011 do 2016	20.000.000	8.000.000	3.934.875	19,7	49,1
Ukrep 2: Povračilo plačanih prispevkov delodajalca za socialno varnost	1.500.000	300.000	8.576	0,6	2,9
Ukrep 3: Davčne olajšave za zaposlovanje in investiranje v Pokolpju	-----	-----	2.137.360(*)	0	0
Ukrep 4: Spodbude za trajnostni razvoj podeželja iz Programa razvoja podeželja	2.200.000	1.350.000	1.322.357	60,1	98
Ukrep 5: Garancije s subvencijo obrestne mere za investicijske kredite podjetjem v Pokolpju v okviru regijske garancijske sheme za Jugovzhodno Slovenijo	2.500.000	900.000	0	0	0
Ukrep 6: Prometna infrastruktura v Pokolpju	254.102.024	41.429.172	14.277.040	5,6	34,5
Ukrep 7: Elektroenergetska infrastruktura v Pokolpju	7.585.000	2.055.000	1.259.600	16,6	61,3
Skupaj vrednost ukrepov razvojne podpore Pokolpju (ukrepi 1 do 7)	287.887.024	54.034.172	22.939.808	7,2	38,5

(*) Uveljavljene davčne olajšave za zaposlovanje in investiranje za leto 2012.

1. PRIKAZ STANJA IN RAZVOJNIH TEŽAV V POKOLPJU

Območje Pokolpja, ki ga sestavlja sedem občin iz Bele krajine in Kočevske (Črnomelj, Semič, Metlika, Kočevje, Kostel, Osilnica in Loški potok) zaznamujejo skupne razvojne težave, ki onemogočajo hitrejši razvoj. Največji problem predstavlja visoka brezposelnost,

šibko gospodarstvo, slabo demografsko stanje in obmejna lega. Z namenom reševanja najbolj perečih težav, je bilo ustanovljeno Območno razvojno partnerstvo Pokolpje, katerega glavni namen je priprava in izvajanje skupnih projektov za hitrejši razvoj območja ter posledično zmanjševanje razvojnih razlik.

- **Gospodarstvo**

Gospodarstvo Pokolpja zaznamuje nižja konkurenčnost, zaostajanje podjetij v tehnološkem razvoju in majhne možnosti za zaposlovanje.

V Pokolpju je bilo v letu 2011 698 (640 leta 2008) gospodarskih družb in 1.232 samostojnih podjetnikov (110 manj kot leta 2008). Iz navedenih podatkov je razbrati, da število gospodarskih družb in samostojnih podjetnikov na območju Pokolpja iz leta v leto narašča.

Na celotnem območju Pokolpja je v letu 2011 delovalo 653 mikro, 28 majhnih, 9 srednjih in 8 velikih gospodarskih družb. V Občinah Loški potok, Osilnica in Kostel v letu 2011 ni delovala nobena srednja ali velika gospodarska družba. Velike gospodarske družbe so delovale le v občinah Kočevje (3), Metlika (4) in Črnomelj (1). Industrijske zmogljivosti so skoncentrirane na mestnih območjih. Večja industrijska središča so: Kočevje, Metlika in Črnomelj.

Tabela 4: Kazalniki poslovanja gospodarskih družb in samostojnih podjetnikov iz območja Pokolpja v letu 2010 in 2011

Občine Pokolpja	Gospodarske družbe - ČISTI DOBIČEK							Gospodarske družbe - IZGUBA						
	Število družb z dobičkom			Znesek čistega dobička v 1000 EUR				Število družb z izgubo			Znesek čiste izgube v 1000 EUR			
	2010	2011	IND 11/10	2010	Str v JV SLO 2010	2011	IND 11/10	2010	2011	IND 11/10	2010	Str v JV SLO 2010	2011	IND 11/10
Črnomelj	156	165	106	9.014	3,5	2.489	28	77	75	97	1.606	3	16.128	1004
Metlika	65	74	114	2.163	0,8	3.051	141	55	39	71	7.460	15	5.177	69
Semič	32	34	106	1.357	0,5	1.749	129	10	15	150	62	0	117	189
Kočevje	146	145	99	5.176	2,0	6.108	118	95	96	101	3.571	7	7.670	215
Kostel	6	4	67	27	0,0	8	30	7	9	129	1.227	2	741	60
Loški Potok	5	8	160	382	0,1	530	139	6	2	33	223	0	190	85
Osilnica	2	2	100	55	0,0	2	4	2	2	100	14	0	3	21
POKOLPJE	412	432	105	18.174	6,9	13.937	77	252	238	94	14.163	28	30.026	212
Bela krajina	253	273	108	12.534	4,8	7.289	58	142	129	91	9.128	18	21.422	235
Kočevsko	159	159	100	5.640	2,1	6.648	118	110	109	99	5.035	10	8.604	171

Vir: AJPES 2010, 2011

Samostojni podjetniki iz območja Pokolpja so v letu 2011 glede na delovne ure zaposlovali 1.011 oseb (10 manj kot leta 2010), gospodarske družbe pa 6.348 oseb (209 več kot leta 2010).

V letu 2010 je neto dodana vrednost na zaposlenega v Pokolpju znašala 26,300 € in je zaostajala tako za državnim, kot tudi za povprečjem JV Slovenije.

Povprečna bruto plača zaposlenih v gospodarskih družbah, ki delujejo na območju Pokolpja je v letu 2011 znašala 1.117 €. Povprečna bruto plača v gospodarskih družbah je bila sicer nekoliko višja na Kočevskem (1.202 €) kot v Beli krajini (1.072 €), je pa zaostajala tako za povprečno bruto plačo na državnem nivoju (1.416 €) kot tudi za povprečjem JV Slovenije (1.525 €).

- **Trg dela**

Konec januarja 2013 sta bili na območju Pokolpja prijavljeni 3.902 brezposelni oseb. Od tega je bilo 1.721 brezposelnih prijavljenih v Kočevju, Kostelu, Loškem Potoku ter Osilnici in 2.181 brezposelnih v Črnomlju, Metliki in Semiču.

Brezposelnost v Pokolpju je precej višja od slovenskega povprečja in povprečja JV Slovenije. Tako je znašala v decembru 2012 brezposelnost v Sloveniji 13,0 %, v JV Sloveniji pa 14,0 %. Najvišja je bila v občini Kočevje (21,7%), najnižja pa v občini Osilnica (11,0 %).

Tabela 5: Stopnje registrirane brezposelnosti v občinah Pokolpja

Stopnja reg. brezposelnosti (december. 2012)	Stopnja (%)
Slovenija	13,0
JV Slovenija	14,0
Kočevje	21,7
Loški Potok	11,4
Osilnica	11,0
Kostel	12,2
Metlika	17,0
Črnomelj	20,4
Semič	15,8

Vir: ZRSZZ

Zaskrbljujoče je dejstvo, da se število brezposelnih zadnjih nekaj let zvišuje. Največ zaslug gre pripisati gospodarski krizi in prestrukturiranju gospodarstva, ki še ni zaključeno. Slabe zaposlitvene možnosti, glede napovedi v prihodnje napovedujejo večji gospodarski subjekti, medtem ko je na zaposlitvene možnosti mogoče računati predvsem v mikro in majhnih podjetjih.

Iz objavljenih prostih delovnih mest je razvidno, da je v Pokolpju pomanjkanje delovnih mest večje kot v razvojni regiji Jugovzhodna Slovenija. Visoka je stopnja brezposelnosti, na voljo pa so v glavnem nizko plačana delovna mesta. Mladina po končani izobrazbi ne dobi ustrezne zaposlitve in se ne vrača iz izobraževalnih središč ali se odseljuje iz območja Pokolpja. Stopnja brezposelnosti se je v letih od 2008 do leta 2012, v primerjavi z preteklimi leti precej povečala. Najpogostejši vzroki prijavljanja na Zavod RS za zaposlovanje v Pokolpju so bili potek dela za določen čas, stečaj podjetij in iskanje prve zaposlitve.

Glede na stopnjo izobrazbe je bilo v Pokolpju decembra 2012 največ brezposelnih oseb s I. stopnjo izobrazbe (nedokončana osnovna šola) in sicer 1.638, kar predstavlja 39,8 % vseh brezposelnih v Pokolpju. Ta delež je višji tako v primerjavi s Slovenijo (29,7 %) kot tudi regijo Jugovzhodna Slovenija (36,8 %). 24,9 % brezposelnih je v Pokolpju s IV. stopnjo izobrazbe ter 19,9 % s V. stopnjo izobrazbe. Najnižji delež med brezposelnimi v Pokolpju izkazuje osebe s III. stopnjo izobrazbe (0,8 %).

Tabela 6: Število brezposelnih po stopnji izobrazbe

Brezposelni po stopnji izobrazbe, december 2012									
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.+VIII.	B.Š.	Skupaj
Črnomelj	559	113	12	343	288	32	61	5	1.413
Kočevje	648	116	7	418	294	35	73	7	1.598
Kostel	9	1		12	6	1	1	1	31
Loški Potok	29	6	3	23	23	2	9	1	96
Metlika	251	32	11	149	149	19	46	4	661
Osilnica	5	2		3	4				14
Semič	137	14		78	54	2	16	1	302
Skupaj	1.638	284	33	1.026	818	91	206	19	4.115
(%)	39,8%	6,9%	0,8%	24,9%	19,9%	2,2%	5,0%	0,5%	100,0%

Vir: ZRSZZ. Preračun RC Kočevje Ribnica d.o.o.

Dodaten problem pri zaposljivosti brezposelnih oseb v Pokolpju predstavlja starostna struktura, saj prevladujejo brezposelni v starostni skupini od 50 do 60 let, sledijo jim brezposelni v starostni skupini od 40 do 50 let. Ob dejstvu, da gre v veliki večini za slabo izobražene ljudi je je njihova zaposljivost toliko težja.

- **Demografsko stanje**

Demografsko stanje je slabo, kar onemogoča normalen razvoj, predvsem pa je treba opozoriti na prihodnost, ko bo zaradi zmanjšanja že tako maloštevilnega prebivalstva težko najti ustvarjalne ljudi za zaposlovanje.

Na območju Pokolpja je po podatkih SURS-a (junij 2012) živel 46.517 oseb. Največ prebivalcev imata občini Kočevje in Črnomelj, najmanj pa občini Osilnica in Kostel. V primerjavi z letom 2008 se je število prebivalcev v občinah Pokolpja zmanjšalo za 740. Zaskrbljujoče je dejstvo, da je trend zmanjševanja prebivalstva je v primerjavi z letom 2008 zaznati prav v vseh občinah, ki so združene v razvojno partnerstvo Pokolpje.

Osilnica in Kostel sta občini, ki sta leta 2011 izkazovali najvišjo povprečno starost prebivalstva v Sloveniji (48,7 in 49 let). Povprečna starost v Pokolpju je bila konec leta 2011 44,1 leto in je višja kot v Jugovzhodni Sloveniji, kjer je bila 40,9 let (povprečje za Slovenijo

41,8 let). Poleg visoke povprečne starosti, staranja prebivalstva in negativnega naravnega prirastka v večini občin (izjemi Kočevje in Semič), predstavlja dodatno težavo izseljevanje mladih ter izobraženih (»beg možganov«) predvsem iz podeželja in obmejnih območij.

- **Izobrazbena struktura prebivalstva**

Stopnja izobrazbe in zanimanje za izobraževanje sta nižja, kar poslabšuje konkurenčnost območja navzven in še upočasnjuje gospodarski razvoj. Na območju Pokolpja je omejena ponudba višje in srednješolskih izobraževalnih ustanov, predvsem pa primanjkuje šol za posebne poklice.

Skrb vzbuja podatek o izobrazbeni strukturi prebivalstva. Iz podatkov SURS-a je razbrati, da delež prebivalstva v Pokolpju z višjo in visoko izobrazbo zaostaja za ravno Slovenije in Jugovzhodne Slovenije. Prav tako območje Pokolpja zaostaja za slovenskim in regijskim povprečjem tudi po številu študentov. Tudi možnost e-učenja ni razširjena.

- **Nezadostna komunalna opremljenost in neustrezna prometna infrastruktura**

Komunalna opremljenost je nezadostna, saj je oskrba s pitno vodo pomanjkljiva in problematična, sistemov za odvajanje in čiščenje odpadnih vod v večjem delu območja ni. Pogost problem je neusklajena dinamika gradnje vodovodnih sistemov in sistemov za odvajanje in čiščenje odpadnih voda, saj so se pogosto gradila samo vodovodna omrežja, s čimer se je problem odpadnih voda še zaostрил. Zaradi razpršene pozidave je za Pokolpje in Jugovzhodno Slovenijo značilno pomanjkanje ustreznih sistemov za odvajanje in čiščenje odpadnih voda, kar je pomemben dejavnik pri zmanjševanju okoljskih vrednosti v regiji. Posebej velik problem je to v manjših občinah, ki so finančno šibkejše in izgradnja komunalnega omrežja zaostaja za večjimi občinami na območju Pokolpja.

Prometna infrastruktura ne omogoča zadovoljivega povezovanja Pokolpja v tej regiji med kočevsko-ribniškim delom, Belo krajino in preostalo Dolenjsko, pa tudi radialne povezave nimajo ustreznih delov (Ljubljana–Kočevje–Brod na Kolpi–Reka in Novo mesto–Metlika–Karlovac–zahodna Bosna–Dalmacija ter Obkolpska cesta, katere pomen je še toliko večji zaradi obmejne lege in zaradi turističnih potencialov območja). Cestne in železniške povezave (notranje in z drugimi regijami in med občinskimi središči) so slabe in neprimerne, kar je neugodno z vidika morebitnih investitorjev in dotoka kapitala, pa tudi turistov in ne nazadnje z vidika migracij na delovna mesta zunaj regije. Slabo je izkoriščeno železniško omrežje, ki bi ga bilo treba dopolniti in posodobiti. Javni potniški promet na državni, regionalni in lokalni ravni je zapostavljen in neučinkovit, na območju regije pa se kaže upadanje. Obstoječe regionalne kolesarske povezave niso urejene.

- **Kmetijstvo**

Za območje Pokolpja je značilno ekstenzivno kmetijstvo. Pokolpje je pretežno podeželsko območje, zato je problematika razvoja podeželja širša in obravnava vsa področja življenja in

dela na podeželju (tudi podjetništvo, turizem, varovanje okolja, infrastrukturo ...). Glavni dejavnosti na podeželju sta še vedno kmetijstvo in gozdarstvo kot samostojni gospodarski panogi, ki pa se vse bolj dopolnjujeta tudi z opravljanjem drugih storitev, vezanih na podeželje.

Najbolj razširjeni so travniki in pašniki, sledijo njive in vrtovi, kar kaže na to, da v regiji prevladuje živinoreja. Pomembna dejavnost je tudi vinogradništvo (Črnomelj, Metlika in Semič), velike možnosti so še v sadjarstvu, saj je intenzivnih nasadov samo okrog 90 ha.

Najbolj razvita v območju Pokolpja je živinoreja, poleg pridobivanja mleka sta na območju razviti tudi prireja mesa govedi in reja drobnice. Reja drobnice pa ima svoj pomen tudi pri preprečevanju zaraščanja kmetijskih zemljišč.

- **Turizem**

Pokolpje (Bela krajina in Kočevsko) postaja turistično prepoznavna destinacija. Sedanja turistična ponudba še ni dovolj razvita in je predvsem premalo promovirana, da bi bilo območje prepoznavno kot turistična destinacija v Sloveniji in še manj v tujini. Se pa stanje v zadnjih letih izboljšuje in območje ob reki Kolpi vse bolj postaja prepoznavna in priljubljena turistična destinacija. Analiza potencialov za razvoj turizma kaže, da ima območje predvsem s svojo neokrnjeno naravo, biotsko raznovrstnostjo, kulturno dediščino in širokimi možnostmi za šport in rekreacijo, zadosten potencial za razvoj turizma. Ključna pomanjkljivost je pomanjkanje raznovrstnih namestitvenih kapacitet, ki bi na območju zadržale kritično maso obiskovalcev in s tem spodbudile razvoj raznovrstnih turističnih proizvodov in storitev. To je spodbuda za razvoj turizma kot podjetniške dejavnosti, ki bi bila zanimiva tudi za podjetniška vlaganja.

2. UKREPI IN ORGANI IZVAJANJA PROGRAMA POKOLPJE 2016

2.1 Ukrepi in instrumenti

Zakonska podlaga za pripravo Programa spodbujanja konkurenčnosti in ukrepov razvojne podpore Pokolpju v obdobju 2011–2016 je Zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (Uradni list RS, št. 20/11, 57/2012), ki v 25., 27. in 28. členu določa problemska območja z visoko brezposelnostjo. To so območja, na katerih se zaradi notranjih strukturnih problemov ali zunanjih vplivov gospodarske razmere tako poslabšajo, da stopnja registrirane brezposelnosti doseže kritično mejo. Problemska območja so deležna dodatnih začasnih ukrepov razvojne podpore, ki jih sprejme Vlada Republike Slovenije.

Na podlagi 25., 27. in 28. člena ZSRR-2 ter 11. do 13. člena Uredbe o izvajanju ukrepov endogene regionalne politike (Uradni list RS, št. 24/11, 57/12) je vlada na 128. redni seji dne 7. 4. 2011 pod točko 19 sprejela Sklep o dodatnih začasnih ukrepih razvojne podpore za

problemsko območje z visoko brezposelnostjo Pokolpje (Uradni list RS, št. 26/11). Vlada je na isti seji sprejela tudi dokument Program spodbujanja konkurenčnosti in ukrepi razvojne podpore Pokolpju v obdobju 2011–2016 (v nadaljevanju Program POKOLPJE 2016) in naročila ministrstvu in vladnim službam v skladu s tretjim in četrtim odstavkom 25. člena ZSRR-2, da v obdobju 2011–2016 upoštevajo območje Pokolpja kot prednostno območje razvojnih politik.

Iz dolgoročnih razvojnih prednosti Pokolpja in zastavljenih ciljev programa Pokolpje 2016 izhaja sedem ukrepov:

- Ukrep 1: Program spodbujanja konkurenčnosti Pokolpja v obdobju 2011 do 2016
- Ukrep 2: Povračilo plačanih prispevkov delodajalca za socialno varnost
- Ukrep 3: Davčne olajšave za zaposlovanje in investiranje v Pokolpju
- Ukrep 4: Spodbude za trajnostni razvoj podeželja
- Ukrep 5: Garancije s subvencijo obrestne mere za investicijske kredite podjetjem v Pokolpju v okviru regijske garancijske sheme za JV Slovenijo
- Ukrep 6: Prometna infrastruktura v Pokolpju
- Ukrep 7: Elektroenergetska infrastruktura v Pokolpju

2.1.1 Ukrep 1: Program spodbujanja konkurenčnosti in ukrepov razvojne podpore Pokolpju v obdobju 2011 – 2016

Vrednost programa spodbujanja konkurenčnosti Pokolpja v obdobju 2011–2016 je 20 milijonov evrov. Upoštevano je načelo zmanjševanja obsega razpoložljivih sredstev v zadnjih letih izvajanja programa. Več kot dve tretjini sredstev je namenjenih spodbujanju investicij v podjetjih in 5 % za vzpostavitev mreže podjetniških inkubatorjev. Za programe v okviru institucionalne mreže storitev za starostnike je namenjenih 20 % vseh sredstev, 8 % sredstev pa za promocijo in pomoč pri pripravi regijskih projektov v Pokolpju. Za izvajanje programa je odgovorno MGRT, ki s pogodbo o izvajanju programa posamezne naloge prenaša na RRA in območne razvojne institucije.

Program spodbujanja konkurenčnosti Pokolpja v obdobju od 2011 do 2016 se izvaja s temi štirimi instrumenti:

- instrument 1.1: Javni razpisi za spodbujanje začetnih investicij podjetij in ustvarjanja novih delovnih mest;
- instrument 1.2: Vzpostavitev mreže podjetniških inkubatorjev;
- instrument 1.3: Ustvarjanje novih delovnih mest v okviru institucionalne mreže storitev za starostnike;
- instrument 1.4: Promocija in podpora pri pripravi in izvajanju regijskih projektov v Pokolpju.

Tabela 7: Finančni načrt Programa spodbujanja konkurenčnosti Pokolpja v obdobju od 2011 do 2016 (v evrih)

INSTRUMENT PROGRAMA	Leto	Skupaj	Str. v

	2011	2012	2013	2014	2015	2016		%
Javni razpisi za spodbujanje začetnih investicij podjetij in ustvarjanje novih delovnih mest (instrument 1.1)	3.220.000	1.830.000	1.720.000	2.470.000	2.520.000	1.570.000	13.330.000	67
Vzpostavitev mreže podjetniških inkubatorjev (instrument 1.2)	150.000	200.000	200.000	200.000	150.000	100.000	1.000.000	5
Ustvarjanje novih delovnih mest v okviru institucionalne mreže storitev za starostnike (instrument 1.3)	500.000	1.750.000	1.750.000	0	0	0	4.000.000	20
Promocija in podpora pri pripravi in izvajanju regijskih projektov v Pokolpju (instrument 1.4)	130.000	220.000	330.000	330.000	330.000	330.000	1.670.000	8
Skupaj vrednost programa	4.000.000	4.000.000	4.000.000	3.000.000	3.000.000	3.000.000	20.000.000	100

Vir: MGRT

Tabela 8: Finančni načrt Programa spodbujanja konkurenčnosti Pokolpja v obdobju od 2011 do 2016 (v evrih), glede na realizacijo

INSTRUMENT PROGRAMA	Leto						Skupaj	Str. v %
	2011	2012	2013	2014	2015	2016		
	realizacija	realizacija	predlog	predlog	predlog	predlog		
Javni razpisi za spodbujanje začetnih investicij podjetij in ustvarjanje novih delovnih mest (instrument 1.1)	2.381.523	1.191.566	2.402.314	2.470.000	2.970.344	2.070.000	13.485.747	67
Vzpostavitev mreže podjetniških inkubatorjev (instrument 1.2)	0	0	225.000	300.000	250.000	225.000	1.000.000	5
Ustvarjanje novih delovnih mest v okviru institucionalne mreže storitev za starostnike (instrument 1.3)	156.469	11.065	2.458.046	1.374.420	0	0	4.000.000	20
Promocija in podpora pri pripravi in izvajanju regijskih projektov v Pokolpju (instrument 1.4)	47.688	146.565	330.000	330.000	330.000	330.000	1.514.253	8
Skupaj vrednost programa	2.585.680	1.349.1956	5.415.360	4.474.420	3.550.344	2.625.000	20.000.000	100

Vir: MGRT

2.1.1.1 Instrument 1.1: Javni razpisi za spodbujanje začetnih investicij podjetij in ustvarjanja novih delovnih mest

Upravičenci so mikropodjetja, mala, srednja in velika podjetja ter samostojni podjetniki, ki so registrirani po Zakonu o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09 – UPB3). Prijavitelji morajo biti pravno, finančno in operativno sposobni izvesti projekt. Projekt, s katerim prijavitelj kandidira na razpisu, je lahko dvoleten in mora biti realiziran v Republiki Sloveniji

na območju občin Kočevje, Kostel, Loški Potok, Osilnica, Črnomelj, Metlika ali Semič. Javni razpisi so razdeljeni na dva sklopa:

- Državna pomoč za manjše investicijske projekte (v okviru tega posebej za podjetništvo in posebej za turizem) in
- Državna pomoč za večje investicijske projekte (prav tako ločeno za podjetništvo in turizem).

Javni razpisi so izvedeni po Regionalni shemi državnih pomoči (št. priglasitve BE01-1783262-2007) skladno s 7. členom Uredbe o dodeljevanju regionalnih državnih pomoči (Uradni list RS, št. 72/06, 70/07, 99/08, 17/09, 20/2011 in 8/2012).

2.1.1.2 Instrument 1.2: Vzpostavitev mreže podjetniških inkubatorjev

Cilj instrumenta je uresničiti koncept mreže podjetniških inkubatorjev Jugovzhodne Slovenije z lokacijami (objekti) v občinah Črnomelj, Kočevje, Metlika, Semič in Novo mesto, z namenom spodbujanja nastajanje in ustanavljanje novih dinamičnih podjetij. Lokacije, ki niso v Pokolpju, se ne financirajo iz programa POKOLPJE 2016.

Do sredstev programa so upravičeni podjetniški inkubatorji, ki delujejo v mreži podjetniških inkubatorjev Jugovzhodne Slovenije. Upravičeni stroški so:

- stroški nakupa zemljišč,
- gradnja in nakup objektov,
- nakup strojev in opreme,
- stroški nematerialnih naložb, ki pomenijo prenos tehnologije z nakupom patentiranih pravic, licenc, know-howa in nepatentiranega tehničnega znanja, ki jih inkubatorji potrebujejo za opravljanje storitev inkubiranim podjetjem.

Za podjetja v inkubatorju so upravičeni stroški sofinanciranja stroški storitev podjetniških inkubatorjev in stroški zunanjih svetovalcev ter strokovnjakov, ki sodelujejo pri dejavnostih podjetniškega inkubatorja;

Vsi naštetih upravičeni stroški se lahko inkubiranim podjetjem sofinancirajo v višini do 200.000 evrov. Če se inkubirano podjetje prijavi na javne razpise in so mu odobrena sredstva v obliki državne pomoči, se upoštevata pravilo kumulacije državnih pomoči za shemo in namen, za katerega je bila državna pomoč odobrena.

Spodbude bodo dodeljene po Regionalni shemi državnih pomoči (št. priglasitve BE01-1783262-2007) skladno s 7. členom Uredbe o dodeljevanju regionalnih državnih pomoči (Uradni list RS, št. 72/06, 70/07, 99/08, 17/09, 20/2011 in 8/2012).

2.1.1.3 Instrument 1.3: Ustvarjanje novih delovnih mest v okviru institucionalne mreže storitev za starostnike

Instrument predvideva naslednji dejavnosti:

1. Gradnjo enote *Doma počitka Metlika* v neposredni bližini obstoječega doma zaradi zagotovitve standardov in zagotovitve najmanj 60 mest ter preureditev obstoječih sob, v katerih se zmanjša število postelj. Ocenjena vrednost GOI del novega objekta brez opreme je okoli 2.500.000 evrov. Po končani novogradnji in sanaciji obstoječih prostorov doma bo v Domu počitka Metlika 112 sob za skupno 172 stanovalcev: 52 enoposteljnih in 60 dvoposteljnih sob.

2. *Izvedba projekt DSO Kočevje* - gradnjo enote z velikostjo 2000 m² za 48 do 60 stanovalcev, ki jih bodo postopoma premestili v novo stavbo, tako da bodo ohranjena delovna mesta. Poleg obstoječih dejavnosti bo z novo enoto pridobljenih še nekaj izboljšav:

- prostor za izvajanje pomoči na domu,
- varovanje na daljavo,
- dnevno varstvo starejših,
- prostor za zdravnika ter
- frizerski salon.

Ohranjenih bo 30 delovnih mest, ki bi bila sicer izgubljena, in pridobljenih dodatnih 43 delovnih mest s širitvijo dejavnosti, skupaj torej 73 delovnih mest.

2.1.1.4 Instrument 1.4: Promocija in podpora pri pripravi in izvajanju regijskih projektov v Pokolpju

Za izvajanje tega instrumenta skrbijo tako MGRT kot regionalne in območne razvojne institucije. V okviru tega instrumenta potekajo naslednje aktivnosti:

- Obveščanje in ozaveščanje javnosti o programu Pokolpje 2016
- Privabljanje investicij na območje
- Krepitev razvojnih zmogljivosti, priprava regijskih projektov v Pokolpju ter operativnih strateških dokumentov za Pokolpje
- Pomoč pri izvajanju programa Pokolpje 2016

Za promocijo programa med podjetniki v Pokolpju in njihovo podrobno obveščanje razvojne institucije na območju uporabljajo svoje spletne strani in sredstva javnega obveščanja.

Eden od ciljev programa POKOLPJE 2016 je privabljanje investicij v Pokolpje. Investitorji morajo na enem mestu dobiti vse informacije o možnostih za investiranje, prednostih, ki iz tega izhajajo, veljavni zakonodaji in mogočih partnerstvih. Predvsem je pomembna priprava ponudbe Pokolpja (razpoložljiva zemljišča za industrijske in poslovne objekte, poslovne cone,

zgradbe, nepremičninski projekti...). Potekajo stalne dejavnosti, kot so: organizacija dogodkov, trženje ponudbe območja ipd.

Dejavnosti izvajajo regionalna razvojna agencija RC Novo mesto in območne razvojne institucije po sklepu ORP Pokolpje. Sem sodijo organizacije usposabljanja in delavnice za razvojne dejavnike na temo priprave razvojnih projektov, projektnega vodenja in izvajanja projektov, z namenom okrepitve razvojne zmogljivosti na območju in izboljšanja kakovosti pripravljenih projektov.

2.1.2 Ukrep 2: Povračilo plačanih prispevkov delodajalca za socialno varnost

Povračilo plačanih prispevkov delodajalca za socialno varnost (plačane prispevke bo povrnil Zavod za zaposlovanje) se lahko uveljavlja za obdobje enega leta za brezposelno osebo, ki:

- v preteklega pol leta ni imela redno plačane zaposlitve ali
- nima dokončane višje srednje stopnje izobrazbe ali poklicnega usposabljanja ali
- je starejša od 50 let ali
- je pripadnik etnične manjšine ali
- se šteje kot invalid v kvotnem sistemu zaposlovanja invalidov.

Delodajalcu, ki pa bo zaposlil delavca invalida, se bodo za tega delavca povrnili plačani prispevki delodajalca za socialno varnost za celotno obdobje 2011–2016, ko je delavec zaposlen.

Navedena spodbuda za zaposlovanje ni združljiva s subvencijo za zaposlitev, dodeljeno delodajalcu za spodbujanje zaposlovanja v okviru izvajanja ukrepov aktivne politike zaposlovanja za to osebo. Spodbuda za zaposlovanje se lahko sešteva z drugimi pomočmi za spodbujanje zaposlovanja, vendar skupna vsota ne sme preseči najvišje dovoljene pomoči po pravih državnih pomoči.

2.1.3 Ukrep 3: Davčne olajšave za zaposlovanje in investiranje v Pokolpju

Davčno olajšavo za zaposlovanje bodo lahko uveljavljali zavezanci za davek od dohodkov pravnih oseb in zavezanci za dohodnino. Ti zavezanci si bodo lahko zmanjševali davčno osnovo in s tem davek, če bodo najmanj za dvanajst mesecev zaposli brezposelno osebo, ki:

- v preteklega pol leta ni imela redno plačane zaposlitve ali
- nima dokončane višje srednje stopnje izobrazbe ali poklicnega usposabljanja ali
- je starejša od 50 let ali
- je pripadnik etnične manjšine ali
- se šteje kot invalid v kvotnem sistemu zaposlovanja invalidov.

Lahko bodo uveljavili zmanjšanje davčne osnove za 70 odstotkov stroškov tega delavca (bruto plača in obvezni prispevki delodajalca za socialno varnost), vendar največ v višini davčne osnove in do najvišje dovoljene višine po pravilih državnih pomoči.

Davčne olajšave za zaposlovanje se bodo lahko pričele uveljavljati z davčnim obračunom leta 2013.

Pomoč se lahko sešteva tudi z drugimi ukrepi za zaposlovanje, vendar le do najvišje dovoljene pomoči po pravilih državnih pomoči.

Davčno olajšavo za investiranje bodo lahko uveljavljali zavezanci za davek od dohodkov pravnih oseb in zavezanci za dohodnino ob davčnem obračunu. Zavezanec lahko za investiranje uveljavlja zmanjšanje davčne osnove v višini 70 odstotkov investiranega zneska za nove začetne investicije v opremo in neopredmetena sredstva, vendar le za investicije v Pokolpju in največ v višini davčne osnove in do najvišje dovoljene višine po pravilih državnih pomoči. Znižanje davčne osnove za investiranje lahko uveljavlja tudi zavezanec, ki opremo pridobi na podlagi finančnega najema z obvezo nakupa sredstev po izteku pogodbe.

Davčne olajšave za investiranje se bodo lahko pričele uveljavljati z davčnim obračunom leta 2013 za investicije, ki so se pričele 17. 2. 2012 in kasneje.

Zavezanec mora ohraniti investicijski projekt v Pokolpju in ne sme odsvojiti sredstev, za katera je uveljavil olajšavo za investiranje najmanj pet let po zaključku investicije, če gre za veliko podjetje in najmanj tri leta po zaključku investicije, če gre za srednje veliko ali malo podjetje.

Zavezanec, ki želi izkoristiti olajšavo za investiranje, mora prispevati k investiciji lastna sredstva najmanj v višini 25 odstotkov njene vrednosti.

Pomoč se lahko sešteva z ukrepi za spodbujanje zaposlovanja, vendar le do najvišje dovoljene pomoči po pravilih državnih pomoči. Davčna olajšava za investiranje in davčna olajšava za zaposlovanje se lahko seštevata, vendar njuna vsota skupaj z morebitnimi drugimi pomočmi za spodbujanje zaposlovanja ne sme preseči najvišje dovoljene pomoči po pravilih državnih pomoči.

2.1.4 Ukrep 4: Spodbude za trajnostni razvoj podeželja

Gre za razpise Ministrstva za kmetijstvo in okolje (MKO), in sicer za:

- Ukrep 311 – Diverzifikacija v kmetijske dejavnosti
- Ukrep 312 – Podpora ustanavljanju in razvoju mikro podjetij

Navedene javne razpise ministrstvo izvaja na podlagi Uredbe o ukrepih 1., 3. in 4. osi Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007–2013 v letih 2011–2013.

Spodbude se dodelijo v okvirni višini 2,2 milijona EUR. Pri ocenjevanju projektov na javnih razpisih bodo prijaviteljem iz Pokolpja dodeljene dodatne točke.

2.1.5 Ukrep 5: Garancije s subvencijo obrestne mere

Gre za dva instrumenta, in sicer:

- Instrument 1: Garancije za investicije podjetjem s subvencijo obrestne mere za mikropodjetja, mala in srednja podjetja (regionalna shema državnih pomoči)
- Instrument 2: Garancije za obratna sredstva za mikropodjetja (shema državnih pomoči de minimis)

Instrumenta se bosta izvajala v okviru regijske garancijske sheme (RGS). Izvajalec RGS bo Slovenski regionalno razvojni sklad Ribnica, v sodelovanju z RC Novo mesto, d.o.o. in območnimi razvojnimi institucijami.

Instrument 1: Garancije za investicije podjetjem s subvencijo obrestne mere za mikropodjetja, mala in srednja podjetja

Cilj je zagotoviti celovito pomoč podjetjem v Pokolpju pri njihovem investiranju. Za zaključevanje finančnih konstrukcij investicijskih projektov in zagotovitev lastnih sredstev pri kandidaturah za državno pomoč morajo podjetja vključiti tudi kreditne vire. Pri tem se največkrat srečujejo s težavo, kako zagotoviti ustrezno garancijo za posojilo pri banki.

Instrument 2: Garancije za obratna sredstva za mikropodjetja

Cilj je zagotoviti dodatno spodbudo mikropodjetjem v Pokolpju in širše v regiji z izdajo garancij za posojila za obratna sredstva v okviru regijske garancijske sheme za Jugovzhodno Slovenijo.

2.1.6 Ukrep 6: Prometna infrastruktura v Pokolpju

Izvaja se s štirimi instrumenti:

2.1.6.1 Instrument 6.1: Cestna infrastruktura – projekt tretja razvojna os

Namen instrumenta je medsebojna povezava regionalnih središč in njihovih razvojnih možnosti ter njihova hkratna priključitev na omrežje vseevropskih povezav, povečanje konkurenčnosti območij ob razvojni osi s povečano dostopnostjo ter okrepitvijo institucionalnih in gospodarskih povezav, kar bo pripomoglo k ekonomski, socialni in teritorialni koheziji in uravnoteženemu razvoju slovenskih regij.

2.1.6.2 Instrument 6.2: Cestna infrastruktura – projekt tretja A razvojna os

Namen instrumenta je izboljšati povezave z drugimi regionalnimi središči v Sloveniji, vseevropskim koridorjem in s pomembnimi središči sosednjih makroregij. Povezava v okviru tretje A razvojne osi ustreza merilu mednarodnosti. Pomeni čezmejno povezavo z navezavo ribniško-kočevskega območja na Ljubljano in hrvaško avtocestno omrežje ter hkrati povezavo med obema krakoma.

2.1.6.3 Instrument 6.3: Cestna infrastruktura – obnova regionalne ceste R1-216 (»partizanska magistrala«)

Namen instrumenta je temeljito obnoviti prometnico. Med pomembnejšimi projekti na »partizanski magistrali« je projekt obnove ceste Gabrovčec–Vrhovo, obnova križišča v Podturnu, ceste skozi naselje Podhosta in ureditve križišča Čardak, kjer je predvidena gradnja 2. etape, ki jo bo sofinancirala občina Črnomelj.

2.1.6.4 Instrument 6.4: Železniška infrastruktura na območju Pokolpja

Namen je cestno omrežje smiselno dopolniti z železniškim in tako čim bolj zagotoviti ustrezen prometni sistem, ki bo zagotavljal povezanost regij in omogočil razvojne priložnosti ob železniških progah, še bolj pa na mestih, na katerih se oba podsistema, cestni in železniški, stikata in omogočata prehod z enega na drugega.

Dejavnosti potekajo na:

- progi Grosuplje–Kočevje,
- progi državna meja s Hrvaško–Metlika–Črnomelj–Novo mesto–Trebnje–Grosuplje–Ljubljana.

2.1.7 Ukrep 7: Elektroenergetska infrastruktura v Pokolpju

Ob načrtovanem povečanju gospodarske dejavnosti v Pokolpju je potrebno ojačati elektrodistribucijsko omrežje. V načrtih je povezava med RTP Črnomelj in RP Semič, gradnja RP Semič in daljnovid Kočevje–Črnomelj.

2.2 Organi usklajevanja in izvajanja Programa Pokolpje

2.2.1 Medresorska komisija

Medresorska komisija je v času svojega delovanja imela zelo pomembno nalogo pri usklajevanju predlogov pristojnih ministrstev v samem postopku priprave in izvajanja Programa Pokolpje. Usklajevali so stališča med regionalno in nacionalno ravno. Na sejah medresorske komisije so sodelovali predstavniki ministrstev, kot tudi predstavniki gospodarskega in razvojnega menedžmenta iz Pomurja in Pokolpja. Razpravljali so o izvajanju in realizaciji ukrepov Zakona o Pomurju ter programa Pokolpje 2016. Po ukinitvi medresorske komisije z dnem 4. 2. 2012 naloge v celoti izvaja Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo.

2.2.2 Razvojni svet za Belo krajino in Kočevsko

Razvojni svet za Belo krajino in Kočevsko (v nadaljnjem besedilu: svet) je bil ustanovljen dne, 5. 3. 2010, v Ljubljani zaradi oblikovanja strategije in da bi predlagal ter obravnaval ukrepe za razvoj tega območja. Deloval je kot neformalna oblika dela Vlade. Ustanovljen je bil kot **odgovor na nastale krizne razmere v Beli krajini in na Kočevskem**, ki so se pokazale v visoki stopnji brezposelnosti in drugih neugodnih kazalnikih razvoja na tem območju. Sestavljali so ga vabljeni člani Vlade, gospodarstveniki, predstavniki civilne družbe in župani tega območja. Njegova naloga je bila oblikovanje strategije Pokolpja ter predlaganje in obravnavanje ukrepov resornih ministrstev. Razvojni svet za Belo krajino in Kočevsko je vsebinsko usmerjal pripravo dokumenta – Program spodbujanja konkurenčnosti in ukrepi razvojne podpore Pokolpju v obdobju 2011–2016 pri čemer je opozoril na probleme Pokolpja, predlagal in soustvarjal ukrepe za izhod iz krize.

2.2.3 Območno razvojno partnerstvo Pokolpje

Območno razvojno partnerstvo Pokolpje (v nadaljevanju ORP Pokolpje) je pogodbeno, javno-zasebno interesno sodelovanje partnerjev na območju Občin Kočevje, Kostel, Loški Potok, Osilnica, Črnomelj, Metlika in Semič. Oblikovano je s temeljnim namenom, da se zmanjša razvojni zaostanek in spodbudi gospodarsko rast tega območja.

Že v decembru 2005 je bila sklenjena pogodba o oblikovanju ORP Pokolpje (6 občin), katerim se je v letu 2006 priključila še občina Metlika.

V skladu z Zakonom o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja – ZSRR-2(Uradni list RS št. 20/11) se je preoblikovalo tudi ORP Pokolpje. Organ ORP je svet, ki ga sestavlja 18 članov, 9 članov iz območja kočevskega in 9 članov iz območja Bele krajine.

Svet usklajuje razvojne pobude in razvojne interese v ORP Pokolpje, sprejema odločitve in s sprejetimi odločitvami seznanja Vlado RS.

Razvojne, strokovne in pospeševalne naloge za ORP Pokolpje pretežno izvaja pravna oseba, ki jo za izvajanje teh nalog na regionalni ravni predvideva 20.člen ZSRR-2 – subjekt spodbujanja razvoja na regionalni ravni Razvojni center Novo mesto ter inštitucije na območju ORP- Razvojni informacijski center Bela krajina, Razvojni center Kočevje Ribnica in Podjetniški inkubator Kočevje.

ORP Pokolpje je v obdobju od 7. aprila 2011 do 31. decembra 2012 opravil 7 sej in obravnaval v glavnem izvajanje programa Pokolpje 2016; predlagal spremembe in prerazporeditve ter dinamiko sredstev med posameznimi ukrepi in instrumenti znotraj ukrepov. Na seji dne 12. 11. 2012 se je ORP konstituiral v skladu z Zakonom o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja.

2.2.4 Območne razvojne institucije

Območne razvojne institucije, ki delujejo na območju Pokolpja so:

- RIC BELA KRAJINA
- PODJETNIŠKI INKUBATOR KOČEVJE
- RC KOČEVJE RIBNICA d.o.o.
- RAZVOJNI CENTER NOVO MESTO d.o.o.

Razvojni informacijski center Bela krajina je javni zavod za promocijo turizma in podjetništva v Beli krajini. Zavod je bil ustanovljen leta 2004, da bi spodbujal razvoj in promocije podjetništva ter turizma. Svetuje in pomaga pri pridobivanju sofinanciranja za posamezne projekte, opravljanje storitev za pravne osebe in podjetnike posameznike. Pomaga in svetuje pri trženju izdelkov in storitev, povezuje razpoložljive zmogljivosti v razvoju in raziskavah, organizira in usposablja, pripravlja in izvaja strategije razvoja turizma in malega gospodarstva, oblikuje celovito turistično ponudbo ipd. na celotnem področju Bele krajine. Javni zavod med drugim opravlja tudi naloge lokalnega podjetniškega centra (LPC) na območju občine Črnomelj.

Podjetniški inkubator Kočevje na območju Kočevskega omogoča ugodnejši najem prostorov in ponudbo nabora upravnih in intelektualnih storitev za podjetja v inkubatorju. V okviru razvojnega partnerstva Pokolpje bo PIK vzpostavil podjetniško infrastrukturo v skladu z mrežnim konceptom, storitve pa bodo izpopolnjene z vsebinami priprave in izvajanja razvojnih projektov. Poslanstvo PIK je spodbujati razvojne aktivnosti in postajati most med raziskovalno razvojnim okoljem, razvojnimi potrebami in resursi v regiji, ustvarjati motivacijo in klimo za razvoj podjetništva, organizirati praktične delavnice za uresničitev podjetniške ideje, nadgraditi znanja v posameznih sredinah, promovirati samozaposlovanje, ustvarjati pozitivno podobo podjetnika, nuditi podjetnikom poglobljene informacije, ustvarjati nova delovna mesta v regiji in pomagati pri preobrazbi regionalnih potencialov.

RC Kočevje Ribnica, d.o.o. je družba za razvoj in svetovanje, ki je bila ustanovljena z namenom pospeševanja razvoja malega gospodarstva na območju občin: Kočevje, Ribnica, Sodražica, Velike Lašče, Dobropolje, Loški Potok, Kostel in Osilnica. RC Kočevje Ribnica

nudi podjetnikom in ostalim zainteresiranim posameznikom in institucijam informiranje in splošno podjetniško svetovanje, je ena izmed vstopnih točk VEM, kjer je možna registracija podjetij in samostojnih podjetnikov, nudi pomoč pri pripravi projektov in prijavih na razpise, pomoč pri dostopu do finančnih virov za realizacijo razvojnih programov (garancijska shema, mikrokrediti) ter pomoč pri odpravi administrativnih ovir podjetnikov. Organizira izobraževanja in delavnice, skrbi za prenose dobrih praks ter vključevanje v regionalne projekte območja. RC Kočevje Ribnica je tudi upravljavec Lokalne akcijske skupine LAS »Po poteh dediščine od Idrijce do Kolpe«.

Razvojni center Novo mesto d.o.o. je začel delovati kot regionalni podjetniški center (RPC), najprej na območju Dolenjske, kmalu tudi na območju Bele krajine, kasneje, v letu 2000, pa je razširil svoje področje delovanja tudi na naloge regionalne razvojne agencije za statistično regijo Jugovzhodna Slovenija. Danes je torej regionalna razvojna agencija, ki pokriva območje Jugovzhodne regije. V okviru programa Pokolpje skrbi za:

- usklajevanje dela razvojnih institucij v Razvojni regiji Jugovzhodna Slovenija pri izvajanju dejavnosti po pogodbi,
- priprava zahtevkov za izplačilo in poročil za izvajanje pogodbe,
- usklajevanje in povezovanje razvojnih dejavnosti po pogodbi z drugimi aktivnostmi v Razvojni regiji Jugovzhodna Slovenija.

3 ANALIZA IZVAJANJA AKTIVNOSTI PO UKREPIH PROGRAMA POKOLPJE 2016

3.1 Ukrep 1: Program spodbujanja konkurenčnosti in ukrepov razvojne podpore Pokolpju v obdobju 2011 – 2016

3.1.1 Instrument 1.1: Javni razpisi za spodbujanje začetnih investicij podjetij in ustvarjanja novih delovnih mest

Instrument predstavlja najbolj vidno in s tem tudi v javnosti najbolj z naklonjenostjo sprejeto aktivnost Programa. V okviru prvega instrumenta, Javni razpisi za spodbujanje začetnih investicij podjetij in ustvarjanja novih delovnih mest, so bili od začetka izvajanja Programa do konca leta 2012 objavljeni trije javni razpisi, od tega sta bila dva javna razpisa tudi zaključena.

PRVI Javni razpis za spodbujanje začetnih investicij in ustvarjanja novih delovnih mest na območju občin Osilnica, Semič, Metlika, Kočevje, Črnomelj, Loški Potok in Kostel v letih 2011 in 2012 (v nadaljnjem besedilu: javni razpis) **je bil objavljen 20. 5. 2011 v Uradnem listu RS št. 37/2011.** Razpisanih je bilo 5.050.000,00 EUR, od tega 3.220.000,00

EUR za leto 2011 in 1.830.000,00 EUR za leto 2012 (podrobnosti v Tabeli 1). Rok za oddajo vlog je bil **30. 06. 2011**.

Tabela 9: Razpisana sredstva

Razpisana sredstva	2011 (EUR)	2012 (EUR)	SKUPAJ (EUR)
Sklop A	800.000,00	400.000,00	1.200.000,00
Sklop B	2.000.000,00	780.000,00	2.780.000,00
Sklop A turizem	200.000,00	200.000,00	400.000,00
Sklop B turizem	220.000,00	450.000,00	670.000,00
SKUPAJ	3.220.000,00	1.830.000,00	5.050.000,00

Vir: Poročilo o izvajanju javnega razpisa za spodbujanje začetnih investicij in ustvarjanja novih delovnih mest na območju občin Osilnica, Semič, Metlika, Kočevje, Črnomelj, Loški Potok in Kostel v letih 2011 in 2012.

Predmet javnega razpisa je bilo sofinanciranje začetnih investicij v osnovna opredmetena in neopredmetena sredstva pri vzpostavitvi novega obrata, širitvi obstoječega obrata, diverzifikaciji izdelkov obrata z novimi dodatnimi izdelki in bistveni spremembami proizvodnega procesa v obstoječem obratu. Investicija se je mora izvajati na območju občin Osilnica, Semič, Metlika, Kočevje, Črnomelj, Loški Potok in Kostel. Upravičeni stroški po tem razpisu so bili nakup zemljišč, gradnja in nakup objektov, nakup strojev in opreme, nakup nematerialnih naložb, ki pomenijo prenos tehnologije z nakupom patentiranih pravic, licenc, know-howa in nepatentiranega tehničnega znanja.

Informiranje potencialnih prijaviteljev o objavi razpisa je potekalo na spletni strani SVLR (sedaj MGRT) in vseh sodelujočih območnih razvojnih institucij. Morebitni prijavitelji so prejeli pisne informacije (odgovori in vprašanja), ki so bile objavljene na spletni strani SVLR (sedaj MGRT), območne institucije so bile prijaviteljem v pomoč tudi pri konkretnem reševanju problemov pri samih prijavah.

Na javni razpis je v roku, in sicer do 30. 6. 2011, prispelo 66 vlog, v katerih so prijavitelji zaprosili za skupno 10.700.651,34 EUR nepovratnih sredstev in predvideli 299 novih delovnih mest. Razpisana sredstva so zadoščala za sofinanciranje nekaj manj kot polovice vrednosti zaprosenih sredstev za sofinanciranje.

Glede na velikost podjetja so največ vlog - 53, posredovala mala podjetja, 6 vlog srednje velika in 7 vlog velika podjetja.

Glede na dejavnost investicije je bilo največ (44) prijavljenih projektov s področja proizvodnje, 16 s področja storitev (brez turizma), 2 s področja gradbeništva in 4 s področja turizma.

Po opravljenem postopku pregleda in ocenitve vlog ter pritožb je bilo **izbranih za sofinanciranje 38 projektov**, in sicer vsi popolni in upravičeni projekti, ki so bili prijavljeni na sklop A (predvideno sofinanciranje do največ 50.000, EUR) ter na sklopa A in B turizem.

Ostanek sredstev na sklopih A turizem, B turizem in A je bil prerazporejen na sklop B (sofinanciranje projektov v višini 50.001 EUR in več), in sicer v višini **546.335,87 EUR za leto 2011** in **843.913,00 EUR za leto 2012**.

Od skupaj 38 odobrenih projektov začetnih investicij naj bi se jih 25 izvajalo na območju Bele krajine in 13 na območju Kočevske.

Upravičenci so bili pozvani k podpisu pogodb. **Šest upravičencev pogodbe ni podpisalo**, eden pa ni posredoval ustreznega zahtevka za izplačilo, zato se izvaja **31 projektov začetnih investicij**, in sicer **9 na Kočevskem** in **22 v Beli Krajini**. Skupaj bo v okviru izvajanja projektov ustvarjenih 151 novih delovnih mest (41 na Kočevskem in 110 v Beli krajini) ter **51 novih ležišč** v turističnih objektih.

S tem bodo doseženi naslednji rezultati prvega javnega razpisa: 31 začetnih investicij v skupni vrednosti 11.555.227,47 EUR, 151 novih delovnih mest in 51 turističnih postelj. Na področju upravne enote Kočevje, ki obsega občine Kočevje, Kostel in Osilnica se izvaja 8 projektov v skupni vrednosti 2.028.045,33 EUR, ki bodo sofinancirani s skupaj 863.920,21 EUR nepovratnih sredstev in bodo ustvarili 40 novih delovnih mest in 23 novih ležišč. Na področju upravne enote Ribnica, kjer se nahaja občina Loški Potok, se izvaja 1 projekt v skupni vrednosti 88.018,79 EUR, ki bo sofinanciran v vrednosti 36.675,00 EUR nepovratnih sredstev in ne bo ustvaril nobenega delovnega mesta. V upravni enoti Črnomelj, ki obsega občini Črnomelj in Semič, se izvaja 16 projektov v skupni vrednosti 6.434.286,33 EUR, ki bodo sofinancirani s skupaj 1.868.026,46 EUR nepovratnih sredstev in bodo ustvarili 81 novih delovnih mest in 28 novih ležišč. V upravni enoti Metlika, ki obsega občino Metlika, se izvaja 6 projektov v skupni vrednosti 3.004.877,02 EUR, ki bodo sofinancirani s 1.105.230,25 EUR nepovratnih sredstev in bodo ustvarili 28 novih delovnih mest. Na območju Bele krajine se tako izvaja skupno 22 projektov v skupni vrednosti 9.439.163,35 EUR, ki bodo sofinancirani v vrednosti 2.973.256,71 EUR in bodo ustvarili 109 novih delovnih mest in 28 novih ležišč. Na območju Kočevskega se izvaja 10 projektov v skupni vrednosti 5.866.064,12 EUR, ki bodo sofinancirani s 1.125.595,21 EUR nepovratnih sredstev ter bodo ustvarili 57 novih delovnih mest in 23 novih ležišč. **V povprečju bo na projekt začetne investicije torej ustvarjenih 4,87 delovnih mest, za eno delovno mesto je tako odobrenih v povprečju 25.654,65 EUR.**

Po veljavnih pogodbah je bilo predvideno sofinanciranje v višini 3.873.851,92 EUR, od tega 2.455.376,83 EUR v letu 2011 in 1.418.475,09 EUR v letu 2012.

Po pregledu zahtevkov za izplačilo, oziroma zaključku razpisa, je izplačanih 2.381.523 EUR v letu 2011 in 669.650 EUR v letu 2012, skupaj 3.051.173 EUR. Če to primerjamo z 5.050.000 EUR razpisanih sredstev je realizacija, oziroma uspešnost 1. javnega razpisa le 60%.

Analiza javnega razpisa je pokazala, da je/so:

- premalo razpisanih sredstev glede na potrebe in interes podjetnikov v Pokolpju;
- premalo časa za črpanje sredstev;

- zaradi pozne objave razpisa je marsikateri podjetnik investicijo izvedel v manjšem obsegu že pred razpisom;
- tudi prijavitelji z dobrimi vsebinskimi projekti na razpisu so bili v nekaterih primerih neuspešni, saj niso dosegli mejnih točk javnega razpisa, oziroma, da se veliko takšnih projektov na razpis ni prijavilo (lokacija je bila izven poslovne cone, niso imeli dokaza o pozitivnem vplivu na okolje, manjša podjetja so realno zaposlovala le 1 do 2 zaposlenega);
- prijavitelji za turistične projekte so imeli investicijsko vrednost veliko večjo v primerjavi z upravičenimi stroški na sklopu turizem, posebej v primeru, če so poleg dodatnih ležišč nudili dodatno ponudbo (ob postavitvi novega ležišča so bili glede na merila upravičeni do 4.000,00 EUR subvencije na novo ležišče), precej podjetnikov je nameravalo v investicijo manjšo od 30.000 EUR.
- Od odobrenih 38 projektov se jih izvaja le 31, v letu 2011 je ostalo neizkoriščenih skoraj 25 % sredstev (za leto 2012 je bil iz ostanka in nekaj prerazporeditev sredstev med ukrepi izveden še drugi javni razpis).

DRUGI javni razpisa za spodbujanje začetnih investicij in ustvarjanja novih delovnih mest na območju občin Osilnica, Semič, Metlika, Kočevje, Črnomelj, Loški Potok in Kostel v letu 2012 je bil objavljen v **Uradnem listu RS, št 10/12 dne 10. 2. 2012 in izveden za manjše investicije - sklop A**. Sredstva za drugi javni razpis so bila na voljo po spremembi programa (Sklep Vlade RS št. št. 30301-1/2012/3, z dne 2.2.2012), deloma pa iz ostanka sredstev iz prvega javnega razpisa (če upravičenci niso podpisali pogodb. **Razpisanih je bilo 700.000 EUR**, od tega 350.000 EUR za sklop A in 350.000 EUR za sklop A turizem. Rok za oddajo vlog je bil **13. 3. 2012**, do 12.00 ure.

Predmet javnega razpisa je sofinanciranje investicij v osnovna sredstva pri postavitvi novega proizvodnega obrata, širitvi obstoječega obrata ali začetku nove dejavnosti, ki pomeni temeljito spremembo proizvoda ali proizvodnega procesa v obstoječem proizvodnem obratu (s pomočjo racionalizacije, diverzifikacije ali modernizacije).

Informiranje potencialnih prijaviteljev o objavi razpisa je potekalo na začetku na spletni strani SVLR, nato po reorganizaciji in združitvi ministrstev na spletni strani MGRT ter vseh sodelujočih območnih razvojnih institucij. Morebitni prijavitelji so prejeli pisne informacije (odgovori in vprašanja), ki so bile objavljene na spletni strani SVLR nato MGRT, območne institucije so bile prijaviteljem v pomoč tudi pri konkretnem reševanju problemov pri samih prijavih.

Na javni razpis je prispelo skupaj **27 vlog**, od tega **le ena za sklop B turizem**. V vlogah so vlagatelji zaprosili za skupaj **895.555,35 EUR** nepovratnih sredstev. Od tega 679.749,73 EUR (76 % od vseh sredstev) 19 vlagateljev s področja Bele Krajine, 115.760,60 EUR (13 % vseh sredstev) 6 vlagateljev s področja Kočevske in 100.000,60 EUR (/11 % vseh sredstev) 2 vlagatelja iz občine Gorenja vas Poljane.

Skupna vrednost projektov – če bi bili vsi izvedeni – bi bila 2.679.399,41 EUR. Od 27 vlagateljev je 26 malih podjetij in eno srednje veliko podjetje.

Vlagatelji so predvideli skupno **92 novih delovnih mest**, od tega 56 oziroma 61 % vlagatelji s področja Bele Krajine – za področje Bele Krajine, 7 oziroma 8 % vlagatelji s področja Kočevske – za področje Kočevske in 29 oziroma 31 % vlagatelja iz občine Gorenja vas Poljane – za področje Bele Krajine.

Ker je bila posredovana in odobrena le ena vloga za sklop A-turizem (37.820,15), so se nerazporejena sredstva s sklopa A-turizem (312.179,85 EUR) prerazporedila na sklop A, tako, da je bilo mogoče **odobriti sofinanciranje za skupaj 21 projektov**, od tega je zadnji projekt prejel 376,03 EUR manj kakor je bilo z vlogo zaproseno.

Največ (**16**) projektov je podprtih za sofinanciranje s **področja proizvodnih dejavnosti (526.407,43 EUR)**, pri čemer se bi ustvarilo **71 novih delovnih mest**; **4** projekti so sofinancirani s **področja gradbeništva (skupaj 135.772,42 EUR)**, pri čemer se bo ustvarilo **9 novih delovnih mest** in le **en** projekt s **področja turizma (37.820,15 EUR)**, projekt bo ustvaril **1 novo delovno mesto, obnovljenih bo 12 ležišč**.

Glede na območje izvajanja projektov je največ projektov odobrenih s področja Bele krajine, bistveno manj s področja Kočevske.

S področja **Bele krajine** (občine Črnomelj, Metlika, Semič) je bilo na razpisu podprtih 17 projektov, (od 21 posredovanih vlog) skupna vrednost projektov znaša 1.558.939,25 EUR, odobrenih je bilo 583.443,70 EUR nepovratnih sredstev. Z realizacijo projektov bo ustvarjenih 75 novih delovnih mest, odobrenih 12 ležišč.

S področja **Kočevske** so bili z razpisom podprti 4 projekti (od 6 posredovanih vlog) v skupni vrednosti projektov 406.843,20 EUR in 116.556,30 EUR dodeljenih nepovratnih sredstev. Na območju Kočevske bo z realizacijo projektov ustvarjenih le 6 novih delovnih mest, nič novih oz. obnovljenih ležišč.

Od odobrenih 21 projektov jih izvaja le 17 (4 odstopi od pogodb), **ki bodo ustvarili 72 novih delovnih mest**, od tega 6 na področju kočevskega in 66 na področju Bele Krajine. Skupna vrednost projektov, ki se izvajajo, je 1.595.060,71 EUR, za sofinanciranje upravičenih stroškov projektov pa je predvidenih 581.533,03 EUR (ostanek 118.466,97 EUR ali skoraj 17 % od razpisanih sredstev!).

o pregledu zahtevkov za izplačilo, je bilo izplačanih 521.916 EUR. Če to primerjamo z 700.000 EUR razpisanih sredstev je realizacija, oziroma uspešnost 2. javnega razpisa 75%.

Splošne ugotovitve:

- Posredovanih je bilo bistveno manj vlog kakor pri prvem javnem razpisu
- Vloge so bile v primerjavi s prvim javnim razpisom dosti bolje pripravljene

- Skupaj z dopolnitvijo so bile, razen ene vloge, vse formalno popolne in vsebinsko ustrezne
- Za investicije v turizem je zanimanja zelo malo – potrebno bi bilo poiskati vzrok in morda ustrezno prilagoditi naslednji razpis.

V letu 2011 je realizacija instrumenta 1.1 Javni razpisi za spodbujanje začetnih investicij podjetij in ustvarjanje novih delovnih mest 74%, v letu 2012 (1. in 2. javni razpis skupaj) 56%. Bistvena odstopanja so pri 1. javnem razpisu (47% realizacija).

TRETJI javni razpis za spodbujanje začetnih investicij in ustvarjanja novih delovnih mest na območju občin Osilnica, Semič, Metlika, Kočevje, Črnomelj, Loški Potok in Kostel v letih 2013 in 2014 je bil objavljen v Uradnem listu RS, št 87/2012 dne 16. 11. 2012 in popravek besedila v Uradnem listu RS št. 92/2012 dne 7. 12. 2012. Razpis je izveden za sklop A in sklop B. Razpisanih je 4.872.314,00 in sicer 2.402.314,00 EUR za leto 2013 in 2.470.000,00 EUR za leto 2014.

Tabela 10: Razpisana sredstva

Razpisana sredstva	2013 (EUR)	2014 (EUR)	Skupaj (EUR)
Sklop A	800.000,00	800.000,00	1.600.000,00
Sklop B	400.000,00	400.000,00	800.000,00
Sklop A turizem	800.000,00	800.000,00	1.600.000,00
Sklop B turizem	402.314,00	470.000,00	872.314,00
SKUPAJ	2.402.314,00	2.470.000,00	4.872.314,00

Višina sofinanciranja **upravičenih stroškov** začetnih investicij je lahko, ob upoštevanju pravil državnih pomoči:

- najmanj 50.001 in največ 500.000 evrov za sklopa A in A turizem,
- najmanj 10.000 in največ 50.000 evrov za sklop B turizem in
- najmanj 15.000 in največ 50.000 evrov za sklop B.

MGRT lahko spremeni razpisano višino sredstev posameznih sklopov, ali pa prerazporedi sredstva z enega sklopa na drugega, v kolikor se po ocenjevanju vlog ugotovi, da bi sicer sredstva ostala neporabljena.

Predmet javnega razpisa je sofinanciranje investicij v osnovna sredstva pri postavitvi novega proizvodnega obrata, širitvi obstoječega obrata ali začetku nove dejavnosti, ki pomeni temeljito spremembo proizvoda ali proizvodnega procesa v obstoječem proizvodnem obratu (s pomočjo racionalizacije, diverzifikacije ali modernizacije).

Informiranje potencialnih prijaviteljev o objavi razpisa je potekalo na spletni strani MGRT ter vseh sodelujočih območnih razvojnih institucij. MGRT je izvedel dva informativna dneva za upravičence, in sicer 9. januarja 2013 najprej v Črnomlju (27 udeležencev) in še isti dan popoldan v Kočevju (20 udeležencev). Morebitni prijavitelji so prejeli pisne informacije

(odgovori in vprašanja), ki so objavljene na spletni strani MGRT, območne institucije so prijaviteljem v pomoč tudi pri konkretnem reševanju problemov pri samih prijavih.

Na tretji javni razpis je prispelo 80 vlog, od tega jih je pet prispelo po predpisanem roku in so bile neodprte vrnjene vlagateljem. Iz območja UE Črnomelj je prispelo 37 vlog, iz UE Kočevje 18 vlog, iz UE Metlika 15 vlog, iz UE Ljubljana in UE Ribnica po 4 vloge ter po ena vloga iz UE Novo mesto in UE Škofja Loka.

Glede na kraj izvajanja projektov (podatki so le za 75 vlog, pet vlog ni bilo odprtih) je bilo posredovanih

- 34 vlog za projekte, ki bi se izvajali na področju UE Črnomelj in zagotovili 102 novi delovni mesti ter 86 novih oz. obnovljenih ležišč,
- 19 vlog za projekte, ki bi se izvajali na področju UE Črnomelj in zagotovili 99 novih delovnih mest ter 120 obnovljenih ležišč,
- 18 vlog za projekte, ki bi se izvajali na področju UE Metlika in zagotovili 50 novih delovnih mest ter 18 novih ležišč in
- 4 vloge za projekte, ki bi se izvajali na področju UE Ribnica in zagotovili 5 novih delovnih mest ter 6 novih ležišč.

O končnih odobritvah vlog še ni mogoče poročati, saj trije upravičenci niso pristopili k podpisu pogodbe, sredstva pa bodo prerazporejena ostalim upravičencem po vrstnem redu – novi projekti še niso bili potrjeni na Vladi RS.

UGOTOVITVE – ZA VSE TRI RAZPISE:

Na vse tri razpise je bilo skupaj posredovanih 173 vlog, od tega 5 prepozno (3 JR). Skupaj so vlagatelji predvidevali 647 novih delovnih mest (številka je previsoka, saj so nekateri po neuspešni kandidaturi ponovno kandidirali na naslednjem javnem razpisu) in 293 novih oziroma obnovljenih ležišč.

Tabela 11 Posredovane vloge na javne razpise glede na kraj izvajanja projekta, število predvidenih novo ustvarjenih delovnih mest ter število novih oz. obnovljenih ležišč

UE Izvajanja projekta	Število vlog	Število predvidenih novih zaposlitev	Število novoustv. oz. obnovljenih ležišč
Črnomelj	73	278	126
Kočevje	52	238	143
Metlika	35	120	18
Ribnica	8	11	6
#N/V	5		
Skupna vsota	173	647	293

Kljub temu, da so bili pri tretjem javnem razpisu pogoji za vlagatelje za sklopa A-turizem in B-turizem (najnižja vrednost sofinanciranja za B-turizem 10.000 EUR, nova ležišča niso bila več pogoj – dovolj je bilo, da vlagatelj z ležišči že razpolaga) bistveno ugodnejši, je bilo na

vseh razpisih od skupno 173 vlog le 12 vlog (manj kakor 7 % glede na število vlog in le 4 % glede na vrednost projektov) za sklope na področju turizma.

Tabela 12: Vloge za vse tri javne razpise glede na sklop – število predvidenih delovnih mest, novih/obnovljenih ležišč in skupna vrednost projektov.

Sklop	Število vlog	Število predvidenih novih DM	Število predvidenih novih/obnovlj. Ležišč	Vrednost projektov z DDV	% glede na vrednost projektov	% glede na število vlog
A	75	269	0	24.442.224,98	40,50	43,35
A-turizem	6	9	64	1.589.371,97	2,63	3,47
B	86	358	0	33.450.339,59	55,42	49,71
B-turizem	6	11	229	875.720,57	1,45	3,47
Skupaj	173	647	293	60.357.657,11	100,00	100,00
Skupaj turizem	12	20	293	2.465.092,54	4,08	6,94
Skupaj ostalo	161	627	0	57.892.564,57	95,92	93,06

Glede na to, da so pri tretjem javnem razpisu prejeli sredstva vsi vlagatelji za sklopa B in B-turizem, ki so imeli popolne vloge, menimo, da bi bilo potrebno naslednji javni razpis pripraviti samo za večje projekte (sklopa A in A-turizem), s sofinanciranjem vsaj 50.000 EUR. Razmisliti je potrebno, kako dodatno spodbuditi vlagatelje na področju turizma.

Pri izvajanju projektov opazamo, da vlagatelji ne razumejo povsem definicije »projekta«, saj bi želeli pri izvajanju tudi potrditev vsebinskih sprememb (na primer nakup poslovnega prostora namesto nakupa strojev), projekt bi izvedli le deloma... Zaradi številnih odstopov ostajajo sredstva neuporabljena – po odobrenih sredstvih na prvih dveh javnih razpisih je odstopilo 10 vlagateljev za 10 projektov – od skupno 58 projektov, ki naj bi se jih izvajalo se jih tako izvaja le 48.

3.1.2 Instrument 1.2: Vzpostavitev mreže podjetniških inkubatorjev

Na območju Pokolpja trenutno deluje Podjetniški inkubator Kočevje (PIK), TRIS Kanižarica pa je podpisal ustanovni akt. Podjetniški inkubator mladim podjetjem omogoča ugodnejše pogoje najema prostorov in ponudbo nabora upravnih in intelektualnih storitev za podjetja v inkubatorju. Tako je osnovna dejavnost inkubatorjev, poleg spodbujanja razvojne aktivnosti zagotavljanje tako fizične (ustrezni prostori) kot intelektualne infrastrukture.

V PIK poteka sodelovanje s trenutno aktivnim regijskim inkubatorjem, Podjetniškim inkubatorjem Podbreznik, ki je v upravljanju Razvojnega centra Novo mesto, d.o.o. PIK se je aktivno vključil v pripravo intra-regijskega projekta Mladi in podjetni. Med inkubatorjema

poteka medsebojna izmenjava informacij in svetovanj za samo delovanje in usmerjanje nadaljnjega svetovanja podjetnikom. Oba inkubatorja sta vpisana v B evidenco subjektov inovativnega okolja.

Po usklajevanjih in dogovarjanjih je bilo 08/2012 s strani Občine Kočevje pridobljeno pismo o nameri, ki je predstavljalo osnovo za pridobivanje investicijske dokumentacije za izvedbo projekta: Nakup in posodobitev poslovnih prostorov za potrebe razširitve prostorskih kapacitet javnega zavoda Podjetniški inkubator Kočevje. Izvedene so bile naslednje aktivnosti in pridobljeni dokumenti:

- Naročena in pridobljena je bila lokacijska informacija za gradnjo objektov oziroma izvajanje drugih del na zemljiščih ali objektih.
- Naročena in izvedena je bila parcelacija funkcionalnega zemljišča k obravnavanem objektu.
- S strani PIK je bil izdelan Dokument identifikacije investicijskega projekta (DIIP).
- Na podlagi prispelih ponudb je bil izbran izdelovalec idejne zasnove in ocene stroškov adaptacije objekta. Idejna zasnova je bila pripravljena skupaj s sodelavci PIK.
- Na podlagi prispelih ponudb je bil izbran izvajalec in je bila izvedena cenitev nepremičnine.
- Na podlagi povabila in prispelih ponudb k izdelavi Investicijskega programa (IP) za projekt je bil izbran izdelovalec IP-ja, ki je IP izdelal v predvidenem roku in ga dostavil upravi PIK tudi po izvedenih dodatnih usklajevanjih z Občino Kočevje.

Vse pridobljene dokumente je Svet javnega zavoda PIK potrdil na 4. redni in 3. korespondenčni seji. Na redni seji Občinskega sveta Občine Kočevje 09/2012 je bil s strani občinskih svetnikov potrjen Investicijski program za omenjen projekt.

09/2012 je bila na MGRT predstavljena in izročena celotna investicijska dokumentacija. PIK je moral opraviti minimalne korekture dokumentov, Občina Kočevje pa je morala pripraviti predpogodbo z lastnikom nepremičnin, kar je predstavljalo osnovo za podpis pogodbe z MGRT v okviru Instrumenta 1.2. Do realizacije podpisa pogodbe kasneje ni prišlo zaradi neuspešnega poteka pogajanj Občine Kočevje z lastnikom nepremičnin, obenem pa je bil PIK, dne 28.09.2012, obveščen, da je proračun RS za leto 2012 zaprt in ne predvideva več podpisa novih pogodb.

Podjetniški inkubator Kočevje (PIK) je v letu 2013 izdelal DIIP, IP, izvedena je bila parcelacija zemljišča, izdelana idejna zasnova, projekt za pridobitev gradbenega dovoljenja ter pridobljena vsa soglasja za pridobitev gradbenega dovoljenja. Aktivnosti v zvezi s podjetniškim inkubatorjem Kočevje trenutno mirujejo zaradi iskanja sprejemljivih rešitev za izvedbo in razrešitev političnih nesoglasij v zvezi s tem na nivoju občine.

Za področje Bele krajine je bil začel razvoj novega inkubatorja – Tehnološko razvojno industrijsko središče Kanižarica (TRIS Kanižarica – Črnomelj). Vlada je kot ustanoviteljica družbe Rudnik Kanižarica v zapiranju, d.o.o., oktobra 2008 sprejela sklep o redni likvidaciji

družbe. Postopek likvidacije je v zaključni fazi. Na območju saniranih površin je nastala industrijska cona TRIS Kanižarica, ki doslej ni bila formalno ustanovljena kot posebno podjetje, pač pa cona, ki ves ta čas deluje v okviru družbe Rudnik Kanižarica v zapiranju, d.o.o. Z likvidacijo navedene družbe bi tako lahko navedena cona ostala brez potrebnega upravljavca in skrbnika skupnih infrastrukturnih objektov in naprav.

Dne 29. 9. 2011 je bila registrirana družba TRIS, Tehnološko, Razvojno, Industrijsko Središče Bele krajine, d.o.o., katere glavna dejavnost je drugo podjetniško in poslovno svetovanje. Novo ustanovljena družba bo upravljavec podjetniškega inkubatorja TRIS Kanižarica in skrbnik skupnih infrastrukturnih objektov in naprav v poslovni coni TRIS Kanižarica.

Glede zagotovitve potrebnih prostorov za inkubator v V TRIS Kanižarica so potekali razgovori glede možnosti brezplačne pridobitve ali nakupa prostorov, ki so sicer v lasti družbe Rudnik Kanižarica v zapiranju d.o.o. – v likvidaciji in s tem tudi posredno v lasti države. V začetku leta 2013 je je bil s strani MGRT jasno zavzeto stališče, da navedenih prostorov ni mogoče prenašati brezplačno in za nakup teh prostorov tudi ni moč koristiti sredstev iz programa Pokolpja. Glede na navedeno je sredstva za nakup teh prostorov zagotovila občina v proračunu za leto 2013. Po pridobitvi prostorov bo lahko pričel s poslovanjem podjetniški inkubator v TRIS Kanižarica. Predvideva se, da bo odkup prostorov izveden do konec junija 2013.

Podjetniški inkubator Kanižarica do sedaj ni mogel izvesti nobenih aktivnosti, zaradi težav lastništva Rudnika Kanižarica v zapiranju d.o.o. (v tem kompleksu se namerava del objektov nameniti potrebam podjetniškega inkubatorja), ki je trenutno še v lasti Ministrstva za gospodarstvo in tehnološki razvoj, zaradi česar obstaja potencialna nevarnost dvojnega financiranja.

3.1.3 Instrument 1.3: Ustvarjanje novih delovnih mest v okviru institucionalne mreže storitev za starostnike

Z investicijo bodo pridobljeni novi prostori za kvalitetno izvajanje socialno varstvenih storitev odraslih oseb z demenco, ki bodo ustrezali tehničnim standardom in normativom na področju institucionalnega varstva, dvignila se bo kvaliteta bivanja ter ohranilo se bo število zaposlenih. Ocenjena vrednost investicije DSO Metlika znaša 2.531.167,17 EUR. Skladno s podpisano pogodbo o sofinanciranju bo investicija v višini 2.000.000,00 EUR sofinancirana iz sredstev programa Pokolpje 2016, razliko v višini 531.167,17 EUR pa bo zagotovilo MDDSZ. Vrednost gradbene parcele in komunalni prispevek nista ovrednotena, prispevala ju bo Občina Metlika.

Za dislocirano enoto DSO Metlika za osebe z demenco je bila v letu 2011 izdelana projektna dokumentacija z geodetskim posnetkom, študija prometnih tokov in revizija projekta v znesku

64.514,40 EUR. V letu 2012, zaradi zamud pri pridobivanju gradbenega dovoljenja¹ in izvedbi javnih naročil za izbiro izvajalca del, gradbena dela predvidena za spomlad 2012, niso bila pričeta.

Projekt Doma starejših občanov Kočevje pomeni gradnjo enote z velikostjo 2.000 m² za 48 stanovalcev, ki bodo postopoma premeščeni v novo stavbo. Ohranjenih bo 30 delovnih mest in pridobljenih dodatnih 43 delovnih mest povezanih s širitvijo dejavnosti. Cilj projekta je izboljšati in razviti manjkajoče in zahtevnejše sestavne dele institucionalne mreže storitev za starostnike ter dvigniti raven domske oskrbe v skladu s povišanimi normativi na tem področju. Investicija se bo izvedla na parceli št. 1496/1, k.o. Kočevje, v neposredni bližini obstoječega DSO Kočevje, s katerim bo nova enota preko »mosta« fizično povezana. Objekt bo pilotski projekt ekološko in energetske varčne gradnje.

Ocenjena vrednost investicije znaša 3.496.760,78 EUR, zaključena mora biti konec oktobra 2014. Investicija bo v višini 2.000.000,00 EUR sofinancirana iz sredstev Programa POKOLPJE 2016, MDDSZ pa bo sofinanciralo vse ostale upravičene stroške, ki bodo presegle 2.000.000,00 EUR.

Aktivnosti na projektu – gradnja stanovanjske enote za dementne Doma starejših občanov v Kočevju – v letu 2012 niso potekale po planu, posledično tudi niso bila porabljena predvidena sredstva. Razlogi za to pa so v zapletih pri izbiri najustreznejše variante gradnje (montažni ali zidan objekt); prav tako se je zapletalo pri izbiri izvajalca del. S strani neizbranega ponudnika je bil vložen zahtevek za revizijo, kar je zaustavilo vse aktivnosti na projektu. Pričakuje se, da bo naročnik predvidoma v februarju 2013 nadaljeval s postopki skladno z odločitvijo DRKOM-a.

Načrtovane aktivnosti:

Dom starejših občanov Kočevje:

Pogodba za izvedbo gradbenih del podpisana dne 8.7.2013 z izvajalcem CGP d.d. Novo mesto – rok izvedbe 30.6.2014, do 30.9.2014 rok za izvedbe opreme.

Dom počitka Metlika:

Pogodba za izvedbo gradbenih del podpisana dne 20.6.2013 z izvajalcem CGP d.d. - rok izvedbe 30.6.2014.

3.1.4 Instrument 1.4: Promocija in podpora pri pripravi in izvajanju regijskih projektov v Pokolpju

V okviru instrumenta 1.4: Promocija in podpora pri pripravi in izvajanju regijskih projektov v Pokolpju so bile izvedene sledeče aktivnosti:

---

¹ Zaradi dolgotrajnega postopka pridobitve služnostne pravice na vodnem zemljišču Sušica (sporazum med MDDSZ in ARSO za izpust meteornih in prečiščenih odpadnih voda v vodotok Sušico), Občina Metlika ni mogla zaprositi za gradbeno dovoljenje in začeti s postopki za izbiro izvajalca del.

1. Obveščanje in ozaveščanje javnosti o programu POKOLPJE 2016

a) Predstavitev Programa spodbujanje konkurenčnosti in ukrepov razvojne podpore Pokolpje 2011–2016

Aktivnosti podpornih institucij povezanih s predstavitvijo programa POKOLPJE so začele potekati takoj ob potrditvi programa. Podjetniki in območja Pokolpja so bili o programu in ukrepih, ki jih le pa prinaša obveščeni preko javnih medijev, elektronskih sporočil in predstavitvenih delavnic.

b) Predstavitev 1., 2., in 3. Javnega razpisa za spodbujanje začetnih investicij in ustvarjanja novih delovnih mest na območju občin Osilnica, Semič, Metlika, Kočevje, Črnomelj, Loški Potok in Kostel v letu 2011 in 2012

Pristojne institucije so takoj po objavi 1. Javnega razpisa za spodbujanje začetnih investicij in ustvarjanja novih delovnih mest na območju občin Osilnica, Semič, Metlika, Kočevje, Črnomelj, Loški Potok in Kostel, pričele z intenzivno promocijo razpisa ter informiranjem podjetnikov o razpisnih pogojih. Podjetniki so bili o objavi javnega razpisa obveščeni po elektronski in klasični pošti ter preko objav v lokalnih in nacionalnih tiskanih medijih in elektronskih medijih. V času od objave prvega javnega razpisa v letu 2011, do zaprtja 3. Javnega razpisa Pokolpje je bilo izvedenih 21 delavnic na celotnem področju Pokolpja s več kot 350 udeleženci. Izvedenih je bilo preko 470 osnovnih svetovanj podjetjem in gospodarskim družbam od tega je bilo preko 30 svetovanj opravljenih na terenu. Prav tako so zaposleni na institucijah podjetnikom, ki so se odločili za prijavo na 1., 2. in 3. Javni razpis intenzivno pomagali pri razumevanju razpisne dokumentacije, pridobivanju odgovorov na nejasnosti, pridobivanju potrebne dokumentacije in pomagali pri sami pripravi vloge. Prav tako je bila podjetnikom nudena pomoč pri dopolnitvah vlog in pri pripravi zahtevka o izvedenih investicijskih vlaganjih za leto 2011 in 2012.

2. Privabljanje investicij na območje

Z namenom promocije območja in privabljanja investorjev na območje Pokolpja so se podporne institucije udeležile 43., 44. in 45. Mednarodnega obrtnega sejma v Celju, LOS 2012, EXPO REAL 2012 ter mednarodne konference FDI Summit, ki jo organizira The Slovenian Times v sodelovanju z JAPTI. Izvedene so bile tudi delavnice v sosednjih občinah. Potencialnim investorjem so predstavili Pokolpe kot območje s posebnimi ugodnostmi vlaganja – predstavljen je bil letak »Ugodnosti vlaganja v Pokolpje« in izdelana brošura s Poslovnimi conami v Pokolpju. Izpostavljene so bile podjetniške možnosti sodelovanja investorjev na tem območju, ki jih opredeljuje Program POKOLPJE 2016. RIC Bela krajina in RC Kočevje Ribnica sta vzpostavila kontakte s potencialnimi vlagatelji na območju Pokolpja in potencialnimi vlagatelji in partnerji pri prihodnih projektih.

Intenzivna promocija Pokolpja z namenom privabljanja novih investitorjev je potekala preko nacionalnih tiskanih medijev (Finance in DELO). Objavljenih je bilo več člankov in oglasov, ki so vabili potencialne podjetnike na območje Pokolpja. V povezavi z objavljenimi oglasi se je na pristojne institucije obrnilo več zainteresiranih poslovnih subjektov.

Izdelan je bil nabor razpoložljivih zemljišč, ki so primerna za izvajanje poslovnih in gospodarskih dejavnosti, kateri je bil nato objavljen na spletni strani JAPTI. Izdelana je bila tudi brošura o pomembnejših poslovnih conah, razpoložljivosti in cenah zemljišč.

Z investitorji, ki so se odločili vlagati na območje Pokolpja, so bili opravljeni pogovori in nudena pomoč pri pridobivanju ustreznih prostorov, prijavi na razpise in ostale storitve.

3. Krepitev razvojnih zmogljivosti, priprava regijskih projektov v Pokolpju ter operativnih strateških dokumentov za Pokolpje

Dejavnost krepitev razvojnih zmogljivosti izvajajo regionalna razvojna agencija in območne razvojne institucije. Organizirana so bila usposabljanja in delavnice za vse zaposlene v razvojnih institucijah Pokolpja v sklopu razvojnih projektov, projektnega vodenja in izvajanja projektov. Na ta način so se okrepile razvojne zmogljivosti in priprava projektov.

S svojim znanjem in izkušnjami so razvojne institucije nudile pomoč pri pripravi projektov in vlog za objavljene javne razpise, v nadaljevanju so naštetih nekateri izmed njih:

- prijava na razpis v okviru programa Leader (povezovanje kmetij s skupnim trženjem)
- sodelovanje pri projektu ET – strukt (Ljudska univerza v Kočevju); Priprava informacije o poslovanju gospodarstva za kočevski in belokranjski del
- projekt »Les kot vir energije«
- IPA Slovenija Hrvaška
- priprava razpisne dokumentacije na razpis socialno podjetništvo – EKO Marof
- prijava na razpis Europe INNOVA
- prijava na razpis MKO Ukrep 133 v letu 2012
- pomoč pri pripravi na javne razpise MKO – ukrepi 123, 133, 311, 312, 323, 322,...
- svetovanju v povezavi z javnimi razpisi Pokolpje, razpisi MKO in socialno podjetništvo
- organizaciji delavnic (delavnica za računovodske servise, delavnica na temo postavitve sončnih elektrarn, ugodnosti za vlagatelje na območju Pokolpja,...)

4. Pomoč ministrstvu pri izvajanju programa Pokolpje 2016

Razvojne institucije iz območja Pokolpja so nudile ministrstvu strokovno, tehnično in administrativno pomoč pri:

- Delovanju Ožjega koordinacijskega telesa Razvojnega sveta za Belo krajino in Kočevsko in Razvojnem svetu za Belo krajino in Kočevsko.
- Delovanju Medresorske komisije za usklajevanje ukrepov v Pomurski regiji in Pokolpju.

- Pripravi Programa spodbujanja konkurenčnosti in ukrepov razvojne podpore Pokolpju v obdobju 2011–2016 na podlagi odločitev koordinacijskega telesa in usmeritev sveta.
- Organizaciji predstavitve javnih razpisov za Pokolpje v vseh sedmih občinah Pokolpja.
- Pripravi letnih poročil o izvajanju Ukrepov programa spodbujanja konkurenčnosti in ukrepov razvojne podpore v Pokolpju 2011–2016.
- Udeležbi na koordinacijskih sestankih razvojnih institucij Pokolpja in sestankih s župani.
- Pomoč prijaviteljem pri izpolnjevanju razpisne dokumentacije, pomoč pri pridobivanju dokazil pri pozivih na dopolnitve.

3.2 Ukrep 2: Povračilo plačanih prispevkov delodajalca za socialno varnost

Podlaga za izvajanje ukrepa je 27. člen Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (Uradni list RS, št. 20/11, 57/12) in 6. e člen Uredbe o spremembah in dopolnitvah Uredbe o dodeljevanju regionalnih državnih pomoči (Uradni list RS, št. 8/2012).

Za izvajanje ukrepa 2 »Povračilo plačanih prispevkov delodajalca za socialno varnost« je pristojno MDDSZ. Proračunske izdatke za izvedbo navedenega ukrepa je MDDSZ zagotovilo od leta 2012 do 2016.

Finančna spodbuda v letih 2011 in 2012 ni bila aktualna, saj še niso bili izdani potrebni podzakonski akti. Sprememba in dopolnitve Uredbe o dodeljevanju regionalnih državnih pomoči so bile v Uradnem listu RS objavljene 3. 2. 2012 (Ur. List RS, 8/2012).

Razlog za dolgo usklajevanje Uredbe o spremembah in dopolnitvah uredbe o dodeljevanju regionalnih državnih pomoči, ki se nanaša na davčne olajšave in spodbude za zaposlovanje je sledeč: Na podlagi Zakona o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010–2015 (Ur. l. RS št. 87/2009) je bila sprejeta Uredba o kriterijih in pogojih ter načinu uveljavljanja spodbud za zaposlovanje in davčne olajšave za investiranje v pomurski regiji v obdobju 2010 do 2015 (Ur.l. RS št. 3/2010). Le ta je glede na specifične razmere v Pomurju določila in uveljavila določene pogoje, pod katerimi so se začeli izvajati ukrepi iz naslova olajšav. V letu 2011, po uveljavitvi novega Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (Ur. l. RS št. 20/2011), ki je določil dodatne začasne ukrepe razvojne podpore za problemska območja z visoko brezposelnostjo in po sprejetju vladnega programa za problemsko območje Pokolpja, je bil namen predlagatelja predpisa Službe Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko, da se uvede enotna uredba, ki bo določala izvajanje instrumenta davčnih olajšav in spodbud za zaposlovanje na vseh problemskih območjih, ki jih opredeljuje Zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja, torej Pomurja in vseh drugih problemskih območij hkrati. Pri pripravi tega novega skupnega predpisa pa se je izkazalo, da se definicije, ki opredeljujejo posamezne pojme po Zakonu o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja, razlikujejo od definicij kot jih opredeljuje Zakon o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010–2015. Zaradi vsebinskih razlik med Zakonom o spodbujanju skladnega

regionalnega razvoja in Zakonom o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010–2015 priprava skupne uredbe tako ni bila mogoča. Glede na kompleksnost situacije in odločitev o pripravi nove uredbe je usklajevanje med resorji (Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Ministrstvo za gospodarstvo, Ministrstvo za finance, Služba Vlade RS za zakonodajo in predlagatelj) zahtevalo svoj čas, kar je pomenilo, da sprememba uredbe ni bila sprejeta skupaj s Programom spodbujanja konkurenčnosti in ukrepov razvojne podpore Pokolpju v obdobju 2011-2016 oziroma, da je bil začetek izvajanja instrumenta premaknjen v mesec marec 2012.

Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje je začel z izvajanjem ukrepa takoj po sprejetju Uredbe o spremembah in dopolnitvah uredbe o dodeljevanju regionalnih državnih pomoči. Namen ukrepa je spodbuditi zaposlovanje na območju, kjer je brezposelnost kritično narasla. Z ukrepom se omogoča povračilo plačanih prispevkov delodajalca za novozaposlene sodelavce v Pokolpju dejanski višini za obdobje enega leta. Brezposelni morajo ostati zaposleni pri delodajalcu neprekinjeno najmanj eno leto. Povračilo se lahko uveljavlja za zaposlitev brezposelnih in invalidov iz ciljnih skupin ukrepa. Pogodba o zaposlitvi oseb, za katere se uveljavlja povračilo prispevkov delodajalca, mora biti sklenjena v obdobju od 21. 3. 2012 do 31. 12. 2013, to je v obdobju veljavnosti predpisov, ki omogočajo spodbude za zaposlovanje. Sklepanje zaposlitev po 31. 12. 2013 bo mogoče na podlagi dopolnjenih predpisov.

V obdobju od aprila do avgusta 2013 je prispelo 5 vlog za povračilo plačanih prispevkov delodajalca za socialno varnost 5 podjetij za zaposlitev 5 oseb, v skupni višini 8.576,00 EUR.

Tabela 13: Podjetja, ki so uveljavljala povračilo plačanih prispevkov delodajalca za socialno varnost v obdobju april – avgust 2013 so:

Priimek/Naziv	Kraj	SKD (samo PS)	Dat.oddaje vloge	Seštevek vrednosti prog.
VILI SERVIS IN MONTAŽA HLADILNE TEHNIKE VILJEM STOPAR S.P.	ČRNOMELJ	33.200; Montaža industrijskih strojev in naprav	28.5.2013	2.635,41
TESARSTVO IN TRGOVINA JOŽE BRODARIČ s.p.	GRADAC	43.910; Postavljanje ostrešij in krovska dela	27.6.2013	1.539,13
GOSTILNA MULLER, GOSTIŠČE, NOČNI BAR JOŽE MULLER S.P.	ČRNOMELJ	56.101; Restavracije in gostilne	7.5.2013	1.189,43
FOLEX proizvodnja, storitve in trgovina, d.o.o.	METLIKA	22.210; Proizvodnja plošč, folij, cevi in profilov iz plastičnih mas	20.6.2013	1.490,75
EVROSTROJ CNC obdelava kovin d.o.o.	METLIKA	25.620; Mehanska obdelava kovin	3.7.2013	1.721,62
				8.576,34

Glede na to, da se ukrep uveljavlja šele od aprila lanskega leta in mora biti brezposelni zaposlen najmanj eno leto, večje število vlog pričakujemo do konca letošnjega leta kot tudi v naslednjih letih do zaključka trajanja programa do konca leta 2016. Obseg učinkov izvajanja ukrepa bomo lahko ocenili šele v prihodnje.

3.3 Ukrep 3: Davčne olajšave za zaposlovanje in investiranje v Pokolpju

Podlaga za izvajanje ukrepa je 28. člen Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (Uradni list, št. 20/11, 57/2012) ter 16. c in 16. č člen Uredbe o spremembah in dopolnitvah Uredbe o dodeljevanju regionalnih državnih pomoči (Uradni list RS, št. 8/2012).

Ukrep se v letih 2011 in 2012 ni izvajal, ker ni bilo sprejetega potrebnega podzakonskega akta. Potreben podzakonski akt – Spremembe in dopolnitve Uredbe o dodeljevanju regionalnih državnih pomoči je bil objavljen v Uradnem listu RS 3. 2. 2012.

Davčne olajšave za zaposlovanje se bodo lahko pričele uveljavljati z davčnim obračunom leta 2013 **za zaposlitve, sklenjene 21. 3. 2012 in kasneje**. Ministrstvo za finance je 17.2.2012 podalo Mnenje o skladnosti sheme državnih pomoči za instrument – davčna olajšava za investiranje. Iz mnenja je razvidno, da davčne olajšave za investicije veljajo za tiste investicije katere so se pričele po 4.2.2012. Torej podjetja lahko davčne olajšave za investiranje uveljavljajo v letu 2013. Tudi učinki tega ukrepa bodo vidni v naslednjem letu.

Tabela 14: Koriščenje državnih pomoči, davčnih olajšav za investiranje in zaposlovanje

Instrument	Znesek v EUR
Državne pomoči v letu 2012 (na podlagi Zakona o Spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (ZSRR-2, UL RS 20/11) in Sklepa o dodatnih začasnih ukrepih razvojne podpore za problemsko območje z visoko brezposelnostjo Pokolpje (UL RS 26/11)	400.239
Podatki o koriščenju davčne olajšave za investiranje po ZSRR-2 (Pokolpje)(*)	2.114.892
Podatki o koriščenju davčne olajšave za zaposlovanje po ZSRR-2 (Pokolpje)	22.468
Davčne olajšave za investiranje in zaposlovanje skupaj	2.137.360

Vir: DURS, podatki iz obdelave DDPO in DOHDEJ za leto 2012, obdelava podatkov na dan 6.5.2013

Opomba: v tabeli so le tisti davčni zavezanci, ki so koristili olajšavo zgolj za Pokolpje in ne za Pomurje

Tabela 15: Podatki o koriščenju davčne olajšave za investiranje in zaposlovanje po občinah

	Olajšava za investiranje v EUR	Olajšava za zaposlovanje v EUR	SKUPAJ v EUR
Črnomelj	287.897	3.148	291.045
Kočevje	1.202.381	0	1.202.381
Loški Potok	27.115	0	27.115

Metlika	329.387	17.378	346.765
Osilnica	0	0	0
Semič	268.112	1.942	270.054
Kostel	0	0	0
SKUPAJ	2.114.892	22.468	2.137.360

Vir: DURS, podatki iz obdelave DDPO in DOHDEJ za leto 2012, obdelava podatkov na dan 6.5.2013

Opomba: v tabeli so le tisti davčni zavezanci, ki so koristili olajšavo zgolj za Pokolpje in ne za Pomurje

3.4 Ukrep 4: Spodbude za trajnostni razvoj podeželja

Prijaviteljem iz Pokolpja so v obdobju od leta 2011 do 2016 na voljo spodbude iz Programa razvoja podeželja 2007–2013 predvidoma v višini **2,2 milijona EUR** v okviru Ukrepov **311 – Diverzifikacija v nekmetijske dejavnosti** in **312 – Podpora ustanavljanju in razvoju mikropodjetij**. Ukrepa pomembno prispevata k ohranjanju in ustanavljanju novih delovnih mest na podeželju. Ukrep izvaja Ministrstvo za kmetijstvo in okolje.

V letih 2011 in 2012 so aktivnosti na ukrepih potekale, objavljeni so bili javni razpisi, potekale so kontrole zaključenih projektov in izplačila. V skladu s šestim in sedmim odstavkom 118. člena Uredbe o ukrepih 1., 3. in 4. osi Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007-2013 (Uradni list RS, št. 28/11, 37/11-popr., 103/11 in 87/12) **pridobijo vloge, katerih lokacija naložbe se nahaja na območju Pokolpja** oz. območju iz 24. in 25. člena Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (Uradni list RS, št. 20/11, 57/2012), ne glede na ostala merila za izbor, **dodatnih 10 % možnih točk**.

Ukrep 311 - Diverzifikacija v nekmetijske dejavnosti

V letu 2011 sta bila iz naslova ukrepa 311 objavljena dva javna razpisa. 5. javni razpis, ki je bil objavljen v 10. 6. 2011, je bil razveljavljen. Z ustreznimi popravki v Uredbi PRP je bil ponovno objavljen 30. 12. 2011, v znesku 6.000.000,00 EUR – 6. javni razpis. V prvi polovici leta 2012 je potekala obdelava vlog in izdaja odločb. Iz območja Pokolpja je bilo **prejetih 8 vlog**, sredstva so bila **odobrena 5 vlogam**, znesek odobrenih sredstev znaša 330.752,83 EUR. Prejemnikom sredstev iz Pokolpja je bilo dodeljeno 5 % razpisanih sredstev, kar predstavlja 15 % načrtovanih sredstev za območje Pokolpja. 28. 12. 2012 je bil objavljen 7. javni razpis iz naslova ukrepa 311. Razpisanih je bilo 7.000.000,00 EUR nepovratnih sredstev. Zbiranje vlog je potekalo od 4. 2. 2013 do 28. 2. 2013. Izdaja odločb bo potekala predvidoma v prvi polovici leta 2013.

Ukrep 312 – Podpora ustanavljanju in razvoju mikropodjetij

V letu 2011 je bil objavljen en javni razpis (5. javni razpis) iz naslova ukrepa 312. (Odprl se je 10. 6. 2011 in zaprl 12. 8. 2011. Dodeljenih je bilo vseh 10.000.000,00 EUR sredstev. **Število prejetih vlog** iz območja Pokolpja je bilo **16**, **število odobrenih vlog** pa **8**. Dodeljena

jim je bila slaba desetina razpisanih sredstev (991.604,55 EUR), kar predstavlja 45 % načrtovanih sredstev za območje Pokolpja. Polovica odobrenih vlog se je nanašala na gostinstvo in turizem (4 vloge, 563.522,15 EUR odobrenih sredstev), četrtnina se je nanašala na proizvodnjo kovinskih izdelkov (2 vloge, 207.858,00 EUR odobrenih sredstev), ena odobrena vloga se je nanašala na proizvodnjo pohištva (odobrenih 105.668,4 EUR) in ena na proizvodnjo drugih strojev in naprav (114.556,00 EUR). 7. 12. 2012 je bil objavljen 6. javni razpis iz naslova ukrepa 312, ki se je zaprl 16.1.2013. Razpisanih je bilo 9.000.000,00 EUR, iz cele Slovenije je prispelo preko 273 vlog, koliko jih je prispelo iz območja Pokolpja še ni znano. Odločbe bodo izdane predvoma do konca junija 2013.

3.5 Ukrep 5: Garancije s subvencijo obrestne mere

Ukrep programa Pokolpje 2016 so Garancije s subvencijo obrestne mere za investicijske kredite podjetjem v Pokolpju v okviru regijske garancijske sheme za Jugovzhodno Slovenijo v okvirni višini 2.500.000 EUR.

Ukrep 5 programa Pokolpje – garancije s subvencijo obrestne mere za investicijske kredite podjetjem v Pokolpju v okviru regijske garancijske sheme za Jugovzhodno Slovenijo se v letih 2011 in 2012 **še ni pričel izvajati**.

Garancije s subvencijo obrestne mere za investicijske kredite podjetjem v Pokolpju naj bi izvajal Slovenski regionalno razvojni sklad in izbrane institucije na regionalni ravni.

Garancije s subvencijo obrestne mere za investicijske kredite podjetjem v Pokolpju naj bi izvajal Slovenski regionalno razvojni sklad in izbrane institucije na regionalni ravni. Sklad ima sicer odprt javni razpis za izbor izvajalcev regijskih garancijskih shem, tudi za področje Pokolpja, vendar je uspešnost tega razpisa odvisna od 1 mio EUR dodatnih sredstev za tako imenovani "Sklad za tveganje". Vlada RS je namreč s sklepoma v letu 2010 in 2011 Slovenskemu regionalnemu razvojnemu skladu dodelila 10 mio EUR v namensko premoženje za izvajanje regijskih garancijskih shem. Slovenski regionalni razvojni sklad, zaradi določb Zakona o javnem skladu, ki sklad zavezujejo k ohranjanju namenskega premoženja, regijskih garancijskih shem ni mogel začeti izvajati, saj za izvajanje potrebuje sredstva za pokrivanje rizikov, le teh pa nima oziroma jih iz vsote že prejetih sredstev, ki so namenska, ne sme uporabiti, saj bi s tem zmanjševal namensko premoženje sklada, kar pa je v nasprotju z Zakonom o javnih skladih.

3.6 Ukrep 6: Prometna infrastruktura v Pokolpju

Za ukrep 6 je v okviru programa Pokolpje namenjenih v obdobju od leta 2011 do 2016 okvirno **254.102.024,00 EUR**. Ukrep izvaja Ministrstvo za infrastrukturo in prostor.

Načrtovane aktivnosti na projektih v letih 2011 in 2012 niso potekale skladno s terminskimi plani zaradi neustreznega zagotavljanja potrebnih finančnih sredstev. Od indikativno

predvidenih finančnih sredstev v programu Pokolpje za cestno infrastrukturo v letu 2011 v višini 7.000.533 EUR je bilo v letu 2011 zagotovljenih le 2.775.786 EUR, oziroma 39,65 %. Od indikativno predvidenih finančnih sredstev v programu Pokolpje za cestno infrastrukturo v letu 2012 v višini 9.078.639,00 EUR je bilo v letu 2012 zagotovljenih le 2.897.125,00 EUR oz. 31,91 % sredstev.

3.6.1 Instrument 6.1: Cestna infrastruktura – projekt tretja razvojna os

Projekt južnega dela tretje razvojne osi poteka od avtoceste A2 Ljubljana-Obrežje (odcep pri Novem mestu) do meje z Republiko Hrvaško (MMP Metlika in MMP Vinica) in je razdeljen na tri odseke:

- odsek I: od avtoceste A2 Ljubljana - Obrežje (pri Novem mestu) do priključka Maline,
- odsek II: od priključka Maline v smeri proti Metliki do mednarodnega mejnega prehoda Metlika in v smeri proti Vinici do priključka Črnomelj jug ter
- odsek III: od priključka Črnomelj jug do mednarodnega mejnega prehoda Vinica.

V letu 2011 so bili vsi odseki načrtovane cestne povezave v fazi prostorskega načrtovanja oz. v teku prostorskega umeščanja. Na I. in II. odseku načrtovane cestne povezave je v letu 2012 potekala priprava strokovnih podlag za pripravo obeh državnih prostorskih načrtov.

Po posameznih odsekih so se izvajale sledeče aktivnosti:

Odsek I: Od avtoceste A2 Ljubljana–Obrežje do priključka Maline, vključno z zahodno obvoznico Novo mesto:

- Zaključena izdelava idejne projektne dokumentacije, osnutka državnega prostorskega načrta in okoljskega poročila.
- Pridobljeno mnenje o ustreznosti okoljskega poročila.
- Načrtovane prostorske ureditve predstavljene lokalnim skupnostim, izvedena javna razgrnitev in javne obravnave osnutka državnega prostorskega načrta in pripravljena ter sprejeta stališča do pripomb in predlogov z javne razgrnitve.
- Izvedene dopolnitve strokovnih podlag, idejne projektne dokumentacije in okoljskega poročila. Izvedena je bila optimizacija rešitev skladno s sprejetimi pripombami in predlogi.
- Pripravljene nove strokovne podlage za zahodno obvoznico Novega mesta, ki se ji je iz prvotne zasnove spremenila njena zmogljivost iz dvo v štiripasovnico.
- Izdelane strokovne podlage, državni prostorski načrt in okoljsko poročilo.
- V marcu 2012 je bila zaradi spremenjenih posameznih prostorskih ureditev izvedena javna seznanitev. Po prejemu pripomb je do konca novembra potekala dokončna priprava strokovnih podlag ter predloga državnega prostorskega načrta in okoljskega poročila.

- V decembru 2012 je bil s sprejemom Uredbe o državnem prostorskem načrtu za državno cesto Novo mesto-Maline (Uradni list RS št. 102/12, dne 21. 12. 2012), zaključen postopek prostorskega umeščanja.

Projekt odseka I. v letu 2013 prehaja v fazo pripravljalnih del za gradnjo, ki obsega posamezne terenske raziskave ter pripravo projektne dokumentacije, ki je osnova za urejanje lastninsko pravnih razmerij in pridobitev gradbenega dovoljenja.

Odsek II: Od priključka Maline v smeri proti Metliki do mednarodnega mejnega prehoda Metlika in v smeri proti Vinici do priključka Črnomelj jug

- Zaključen postopek oddaje javnega naročila za izdelavo državnega prostorskega načrta in okoljskega poročila ter izvedeni postopki oddaje javnega naročila za pripravo strokovnih podlag k državnemu prostorskemu načrtu.
- Optimizacija najustrežnejše variantne rešitve iz študije variant in s tem korekcija poteka trase zaradi skrajšanja dolžin objektov ter zagotavljanja boljših tehničnih elementov ceste.
- Nadaljevanje priprave strokovnih podlag, državnega prostorskega načrta in okoljskega poročila.

Odsek III – od priključka Črnomelj jug do mednarodnega mejnega prehoda Vinica

- Vse aktivnosti v povezavi s tem odsekom so vezane na dokončne rešitve predhodnega odseka (odsek II). Na tem odseku aktivnosti v letih 2011 in 2012 niso potekale.

Finančna realizacija na projektu tretja razvojna os (južni del: NM – Metlika - Vinica) je v letu 2011 zanašala **1.902.759,00 EUR**, v letu 2012 pa **753.935,00 EUR**.

3.6.2 Instrument 6.2: Cestna infrastruktura – projekt tretja A razvojna os

Projekt tretje A razvojne osi Škofljica – Velike Lašče – Ribnica – Kočevje - Petrina (meja z Republiko Hrvaško) obravnava ključne ukrepe, ki jih predstavljajo obvoznice štirih naselij – Škofljica, Velike Lašče, Ribnica in Kočevje.

Obvoznica Škofljica

Glede na dosedanje zaplete in težave v postopku prostorskega umeščanja projekta obvoznice Škofljica zaradi pogojev varstvenih resorjev so v letu 2011 potekale naslednje aktivnosti:

- Sprejet je bil sklep, da se nadaljuje priprava DPN po najustrežnejši »barjanski« variantni rešitvi.
- Skladno z izdelanimi strokovnimi podlagami je bila sprejeta odločitev, da se prostorski načrt obvoznice Škofljica pripravlja v dveh variantah.

- Potrjeni sta bili projektni nalogi za pripravo gradbeno tehničnega in prostorsko urbanističnega elaborata ter za prometno ekonomski elaborat in okoljsko poročilo.
- Sklenjene so bile pogodbe za pripravo strokovnih podlag za potrebe študije variant (za varianti OC in 2A, ki se medsebojno vrednotita) in pridobljene oz. dopolnjene smernice nosilcev urejanja prostora.
- Potekalo je vodenje aktivnosti z nosilci urejanja prostora s področja kmetijstva in kulturne dediščine, ki imata negativno mnenje do predlaganih variantnih rešitev.

V letu 2012 so potekale aktivnosti v zvezi s pripravo študije variant in predloga najustreznejše variantne rešitve.

Zaradi izredno težavnega in problematičnega umeščanja obvoznice Škofljica v prostor je bila problematika v marcu 2012 obravnavana na Prostorski konferenci, kjer je bilo sklenjeno:

- Da mora Ministrstvo za kmetijstvo in okolje pripraviti navodilo za ocenjevanje posegov na kmetijska zemljišča z določitvijo meje sprejemljivosti posega ter pripraviti stališče glede možnosti prevlade javnega interesa,
- Da mora Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport pripraviti navodila za določanje in izvedbo izravnalnih ukrepov na podlagi zakona, ki ureja kulturno dediščino.

Ministrstvo za kmetijstvo in okolje je v aprilu 2012 podalo stališče glede prevlade javne koristi, iz katerega izhaja, da glede na ugotovitve iz okoljskega poročila, da so vse do sedaj predlagane variante sprejemljive ob izvedbi ustreznih omilitvenih ukrepov, zato sprejem odločitve o prevladi druge javne koristi ni mogoč.

- V maju 2012 je bila ustanovljena delovna skupina za preučitev in podaje predloga rešitve jutranjih in popoldanskih konic na relaciji Škofljica – Lavrica – Ljubljana in umeščanja obvoznice Škofljica v prostor. Konec maja je delovna skupina zaključila svoje delo – izdelan je bil predlog nadaljevanja postopka nadaljevanja državnega prostorskega načrta za obvoznico Škofljica po 4 variantah, o katerih naj odloči vlada (A = varianta OC, B = varianta OC in varianta izven barja, C = varianta 2A, D = varianta 2A in varianta izven barja).
- V juniju in juliju je potekala koordinacija za razrešitev problematike načrtovanja nadomestnih habitatov ter usklajevanje predloga postavitve protihrupnih ograj ob obvoznici s predstavniki kulturnega resorja.
- Strokovne podlage (gradbeno-tehnični elaborat, prometno ekonomski in razvojno urbanistični) ter okoljsko poročilo so bile izdelane v začetku avgusta 2012.
- Na okoljsko poročilo je bilo s strani Ministrstva za kmetijstvo in okolje podano odklonilno mnenje, pripombe nanj sta podala tudi resorja s področja varstva narave in urejanja voda.
- Med 26. 10. 2012 in 9. 12. 2012 je potekala javna razgrnitev študije variant s predlogom najustreznejše rešitve, brez okoljskega poročila. Javna obravnava je bila izvedena 22. novembra 2012.

Problematika v zvezi z ugotavljanjem ustreznosti okoljskega poročila ostaja še vedno odprta, saj je po mnenju Ministrstva za kmetijstvo in okolje, z dne 8. 11. 2012, potrebno izvesti revizijo okoljskega poročila. Aktivnosti v zvezi z ugotavljanjem ustreznosti okoljskega poročila se prenašajo v leto 2013.

Finančna realizacija za obvoznico Škofljica je v letu 2011 znašala **70.186,00 EUR**, v letu 2012 pa **102.496,00 EUR**.

Obvoznica Velike Lašče, Ribnica in Kočevje

V povezavi z obvoznicami Velike Lašče, Ribnica in Kočevje je bila v letu 2011 v pripravi opredelitev idejnih rešitev predlaganih potekov tras, ki bodo v študiji variant predmet medsebojnega vrednotenja. Do konca leta 2011 je bila predvidena priprava pobude skladno z Zakonom o umeščanju prostorskih ureditev državnega pomena v prostor in njeno posredovanje koordinatorju priprave državnega prostorskega načrta, ki pa zaradi finančnih razlogov ni bila izvedena. Za obvozne ceste naselij Velike Lašče, Ribnica in Kočevje naj bi po prvotnih predvidevanjih v letu 2012 potekala priprava skupnega državnega prostorskega načrta. V okviru obravnave Poročila o realizaciji aktivnosti pri pripravi državnih prostorskih načrtov, je vlada dne 25. 10. 2012 v zvezi z nadaljevanjem posameznih projektov sprejela odločitev o razveljavitvi Sklepa o pripravi državnega prostorskega načrta za obvoznice Velike Lašče, Ribnica in Kočevje. Nadaljnje aktivnosti za reševanje prometne problematike v teh naseljih se bodo izvajale v dveh ali treh ločenih sklopih. Skladno s tem že tečejo aktivnosti na sklopu Velike Lašče, kjer je v pripravi pobuda za začetek priprave državnega prostorskega načrta.

Finančna realizacija za obvoznice Velike Lašče, Ribnica in Kočevje je v letu 2011 znašala **24.333,00 EUR**, v letu 2012 pa **22.037,00 EUR**.

Posamezni ukrepi na 3. A razvojni osi

Projekt Pijava Gorica – Turjak, tretji pas: v letu 2011 so potekale aktivnosti na urejanju lastniško pravnih zadev ter aktivnosti v zvezi z razpisom za izbiro izvajalca gradbenih del. Gradbena dela so potekala skladno s terminskim planom, s katerim je bil zaključek projekta predviden v drugi polovici leta 2012. Sočasno z gradnjo je potekala tudi ureditev spornih lastniško pravnih zadev. V letu 2012 so se nadaljevala gradbena dela, vendar je izvajalec gradbenih del CP Ljubljana z nastalimi zaostrenimi gospodarskimi razmerami najprej zmanjševal dinamiko del na terenu in nato z deli tudi prekinil. Pogodba z izvajalcem je bila prekinjena in izveden nov postopek javnega naročanja za pridobitev izvajalca gradbenih del. Glede na ustreznost ponudb bo v februarju 2013 izbran novi izvajalec del, s katerim bo sklenjena pogodba za dokončanje del na projektu.

Finančna realizacija na projektu Pijava Gorica – Turjak je v letu 2011 znašala **487.534,00 EUR**, v letu 2012 pa **1.187.058,00 EUR**.

Skupno je **finančna realizacija na projektu tretja A razvojna os** v letu 2011 znašala **644.993,00 EUR**, v letu 2012 pa **1.323.107,00 EUR** (podrobneje v prilogah).

3.6.3 Instrument 6.3: Cestna infrastruktura – obnova regionalne ceste R1-216 (»partizanska magistrala«)

Na projektih, navedenih v tem sklopu, so potekala dela na:

- Odseku Gabrovčec – Vrhovo: Zadnji odsek rekonstrukcije na tem projektu izveden v letu 2011, dokončno plačilo opravljenih del v letu 2012,
- Križišče Podturn: Ureditev lastniških zadev na objektih, katerih rušitev je bila potrebna zaradi ureditve križišča Dolenjske Toplice – Podturn, izvedeno rušenje objektov ter izvedene aktivnosti povezane s pridobitvijo izvajalca del ter pričetek z deli na terenu,
- Obvoznica Črnomelj: pridobljeno okoljevarstveno soglasje in gradbeno dovoljenje za II. in III. etapo obvoznice.

Finančna realizacija na projektu obnova regionalne ceste R1-216 (»partizanska magistrala«) je v letu 2011 znašala **808.605,00 EUR**, v letu 2012 pa **820.083,00 EUR** (podrobneje v prilogah).

Vsebinsko v okvir izvajanja posameznih ukrepov na področju cestne infrastrukture sodi tudi vzdrževanje te infrastrukture (redno vzdrževanje, krpanje, sanacije poškodovanih vozišč, zaporni sloji, makadami, manjša popravila zidov, obnova odvodnjavanja, sanacije nevarnih mest, zalivanje). V letu 2011 so bila dela rednega vzdrževanja na območju Bele krajine, Partizanske magistrale in 3. A razvoje osi izvedena v skupni vrednosti 6.258.655,35 EUR, v letu 2012 pa v skupni vrednosti 5.121.260,40 EUR (podrobneje v prilogi).

3.6.4 Instrument 6.4: Železniška infrastruktura na območju Pokolpja

Ministrstvo za infrastrukturo in prostor izvaja na območju Pokolpja projekt modernizacije Kočevske proge.

Za projekt Modernizacija Kočevske proge, kjer je predvidena obnova proge v dveh fazah, so bile izdelane študije, projektna dokumentacija in investicijska dokumentacija (IP le za I. fazo). V I. fazi – obnova objektov in tirnih naprav (spodnji in zgornji ustroj proge) do postaje Ortnek je potekala nadgradnja proge (zamenjava tamponskega sloja, tirne grede, pragov in tirnic) na odseku proge od km 23+470 do km 27+300, vključno z deli na postaji Ortnek. Začetek del pri izvedbi II. faze – obnova objektov in tirnih naprav (spodnji in zgornji ustroj proge) od postaje Ortnek do postaje Kočevje, je bil predviden v septembru 2011, nadaljevanje del je bilo predvideno v letu 2012. Ocenjena vrednost projekta skladno z veljavno investicijsko dokumentacijo je slabih 100 mio. EUR, Do konca junija 2011 je bilo realiziranih 36 mio. EUR.

3.7 Ukrep 7: Elektroenergetska infrastruktura v Pokolpju

V programu Pokolpje 2016 so za Ukrep 7 predvidena sredstva v okvirni višini 7.585.000 EUR. Vrednost in letna dinamika financiranja projektov se določa z načrti razvoja distribucijskega omrežja električne energije v Republiki Sloveniji.

Območje Pokolpja ima področja, ki so infrastrukturno neopremljena, v katerih bi se gospodarstvo lahko razvijalo.

Elektro Ljubljana je 6. 7. 2011 vložil na UE Črnomelj vlogo za izdajo gradbenega dovoljenja za 1. fazo 2x20 kV kableske povezave med Ručetno vasjo in PSC Vrtača v Semiču, kar ustreza polovici celotne trase med RTP Črnomelj in RP Semič. Izdelan je bil PZI za omenjeno povezavo. Elektro Ljubljana je uvrstil objekt v rebalans plana investicij za leto 2011 in tako zagotovil za izvedbo 1. faze KBV 600.000,00 EUR sredstev v letu 2011. V letu 2011 je umestil v prostor kablesko povezavo med Ručetno vasjo in PSC Vrtača Semič. Pri tem je z vsemi lastniki parcel sklenil notarsko overjene služnostne pogodbe, pridobil projektne pogoje, izdelal PGD ter pridobil soglasja za projektno dokumentacijo. Z omenjeno povezavo bo možno na lokaciji PSC Vrtača priključiti nove uporabnike s skupno močjo 1 MVA.

Rezultat investicije: Obstoječim podjetjem bo omogočeno povečanje električne priključne moči in s tem njihova širitev (Iskra MIS d.d., Unitplast d.o.o., Elstab d.o.o., Zarja ekoenergija d.o.o. Semič). Omogočeno bo novim investitorjem, da realizirajo svoje projekte, ki so izkazali potrebo po električni priključni moči (Motvoz d.d., Domači vrt d.o.o., Tomplast d.o.o.). Elektro Ljubljana je pripravil razpis in izvedel naročilo za izvedbo urbanističnih del pri umestitvi novih objektov RP in RTP v ustrezna planska akta občine Semič: Izvedba sprememb in dopolnitev zazidalnega načrta za del območja proizvodno servisne cone Vrtača in dopolnitev OPN Občine Semič. Pripravljeni sta bili ustrezni gradivi in posredovani na MOP v nadaljnji postopek.

V letu 2012 je Elektro Ljubljana, d.d. pripravila predlog Načrta razvoja distribucijskega omrežja električne energije v RS za desetletno obdobje 2013–2022 (NRO). Predlog predvideva kontinuirane tehnične rešitve napajanja področja Pokolpja in potrebna finančna sredstva.

V skladu s študijo: REDOS 2035, Energetsko napajanje Semiča z okolico, Dodatek študije: Razvoj EE omrežja Elektro Ljubljana, Dolenjska, ref. EIMV št. 2071/4D –april 2011, se izvaja priprava ustrezne dokumentacije in priprave investicij.

Aktivnosti na energetskih objektih Pokolpja:

- V letu 2012 je bila izvedena 20 kV kableska povezava med Ručetno vasjo ter Obrtno cono Vrtača v Semiču.

- V februarju 2013 se bo pričela izgradnja 20 kV kableske postaje med Ručetno vasjo in RTP Črnomelj. Predviden zaključek del je v juliju 2013.
- Lokacija RP Semič je vključena v Spremembe in dopolnitve zazidalnega načrta za del območja proizvodno servisne cone Vrtača.
- Umeščanje zahtevnega objekta državnega pomena DV 2x110 kV Kočevje-Črnomelj (izdelava DPN) poteka v skladu z zahtevami ZUPUDPP na MzIP. Sedaj poteka faza izdelave študije variant in okoljskega poročila. Terminski plan je določil MzIP, in sicer:
  - Javna razgrnitev in javna obravnava študije variant in okoljskega poročila: februar 2014
  - Sprejem sklepa Vlade RS o potrditvi študije variant: september 2014
  - Javna obravnava in javna razgrnitev osnutka DPN: oktober 2015
  - Sprejem uredbe na Vladi RS: junij 2016.

4 IZVAJANJE DRUGIH AKTIVNOSTI V POKOLPJU

4.1 Za Pokolpje – aktivno in dejavno

Nosilec projekta Za Pokolpje – aktivno in dejavno je Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (MDDSZ), izvajalec projekta je Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje (ZRSZ).

Projekt Za Pokolpje – aktivno in dejavno je vreden 4 milijone EUR. Sofinancira ga Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada, ki prispeva 85 % sredstev, 15 % sredstev pa je zagotovljenih iz slovenskega proračuna kot nacionalno sofinanciranje. Projekt se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov v Sloveniji za obdobje 2007–2013, 4. razvojne prioritete: Enakost možnosti in spodbujanje socialne vključenosti, 4. 1. prednostne usmeritve: Enake možnosti na trgu dela in krepitev socialne vključenosti.

V okviru projekta sta v Črnomlju in Kočevju januarja 2012 pričeli delovati infotočki za Pokolpje, ki sta namenjeni predvsem prepoznavanju lokalnih zaposlitvenih priložnosti ter spodbujanju usposabljanja in zaposlovanja brezposelnih, ki prebivajo v Pokolpju, iskalcev zaposlitve, katerih zaposlitev je ogrožena in drugih prebivalcev omenjenega območja, ki so brez dela, pa doslej niso aktivno iskali zaposlitve in niso bili prijavljeni pri Zavodu. Na takšen način se želi omenjenim skupinam iz Pokolpja, ki ga zaznamujeta nadpovprečna brezposelnost in odmaknjenost od večjih središč, približati storitve Zavoda ter jim glede na potrebe okolja zagotoviti dodatno pomoč pri vključevanju na trg dela in iskanju zaposlitve.

V okviru projekta se tudi želi okrepiti sodelovanje z delodajalci, njihovimi zbornicami in združenji, izobraževalnimi in drugimi organizacijami, ki vplivajo na razvoj novih zaposlitvenih priložnosti v Pokolpju. Brezposelni, iskalci zaposlitve, katerih zaposlitev je ogrožena, in delovno neaktivni se bodo lahko vključevali v usposabljanja za spoznavanje razvojnih in zaposlitvenih priložnosti regije. Organizirani bodo zaposlitveni sejmi, ki

pospešujejo medsebojno spoznavanje iskalcev zaposlitve in delodajalcev, okrogle mize, predavanja in podobni dogodki. Projekt vključuje tudi delo na terenu, kar bo omogočilo mobilnost, neposreden stik z ljudmi in večjo dostopnost storitev ZRSZ, spremljanje razmer in prepoznavanje potreb v Pokolpju, seznanjanje delodajalcev s spodbudami za usposabljanje in zaposlovanje brezposelnih ter povezovanje lokalnih partnerjev na trgu dela.

Med glavne aktivnosti projekta Za Pokolpje – aktivno in dejavno v letu 2012 sodijo:

- Usposabljanje za izboljšanje zaposlitvenih možnosti brezposelnih oseb
- Delovanje info točke (Kočevje in Črnomelj)
- Sodelovanje z delodajalci in lokalnimi partnerji na terenu.

Usposabljanja za izboljšanje zaposlitvenih možnosti, ki so prvič potekala v obdobju od 19. marca 2012 do 31. avgusta 2012, je v Beli krajini izvajal Zavod za izobraževanje in kulturo - ZIK Črnomelj, na Kočevskem pa Kadis, d.o.o. V tem obdobju je bilo na območju Pokolpja v usposabljanja vključenih 848 oseb, večinoma prijavljenih brezposelnih, pa tudi drugih prebivalcev Pokolpja, ki so brez dela, vendar doslej niso aktivno iskali zaposlitve in niso bili prijavljeni na Zavodu.

Poleg pridobitve znanj in veščin iskanja zaposlitve, premagovanja zaposlitvenih ovir, določanja zaposlitvenih ciljev, načrtovanja karierne poti, motiviranja pri aktivnem iskanju zaposlitve, organiziranih obiskov delodajalcev na terenu, ogledov dobrih praks itd., je bil eden izmed ključnih namenov usposabljanja povečevanje socialne vključenosti in izboljšanje zaposlitvenih možnosti na trgu dela. V letu 2012 so v Kočevju, Črnomlju in Metliki potekale tudi delavnice Korako angle, namenjene pripadnikom romske etnične skupnosti, usmerjene v krepitev kulturnega dialoga, premagovanje ovir pri zaposlovanju in povečanje socialne vključenosti.

V okviru projekta se tudi spremlja, koliko udeležencev usposabljanja se je zaposlilo ali samozaposlilo. V skladu s kazalniki projekta je obdobje spremljanja 12 mesecev po zaključku usposabljanja. Omenjeni kazalniki so bili določeni na podlagi standardnih priporočenih kazalnikov Evropske komisije, saj projekt sofinancira EU iz Evropskega socialnega sklada. Glede na to, da obdobje spremljanja še ni končano, in ob upoštevanju konkretnih zaposlitvenih možnosti v lokalnem okolju, se je med trajanjem programa ali po njegovem zaključku po podatkih ZRSZ doslej zaposlilo 151 udeležencev, (podatki za mesec november 2012).

Med izvajanjem usposabljanja je bilo na območju celotnega Pokolpja zaznati tudi naraščanje zanimanja za vključevanje v druge brezplačne dejavnosti in izobraževanja, ki brezposelnim lahko pomagajo pri vključevanju na trg dela in jih izvajajo druge institucije v lokalnem okolju.

V obdobju od januarja do decembra 2012 je infotočki za Pokolpje v Črnomlju in Kočevju obiskalo 2.578 oseb (brezposelne osebe, dijaki, študentje, delodajalci in institucije, mobilna enota – predstavitev infotočke na terenu). Približno tretjina obiskovalcev se redno vrača po

dodatno pomoč. Prihajajo predvsem zaradi pridobivanja aktualnih informacij glede iskanja zaposlitve in trga dela (prosta delovna mesta), aktualnih razpisov, javnih povabil in subvencij (Zavod, druge institucije), zaposlovanja v tujini, zaposlovanja tujcev, iskanja možnosti za izobraževanje, usposabljanje, itd. Obiskovalcem je ves čas na voljo tudi individualna pomoč pri pisanju ponudb in prijav na prosta delovna mesta ter vsa potrebna tehnična oprema (računalnik, internet, tiskalnik, telefon).

V okviru sodelovanja z delodajalci potekajo obiski na terenu (45 obiskov), sodelovanje na posvetih, okroglih mizah in srečanjih. Redno se sodeluje z razvojnimi in izobraževalnimi institucijami v okolju (23 obiskov). Delodajalcem so bile na terenu predstavljene aktivnosti ZRSZ in vsi aktualni ukrepi aktivne politike zaposlovanja (Usposabljanje na delovnem mestu, Povračilo prispevkov, Zaposli.me, Prvi izziv, Zaposlovanje prejemnikov državne socialne pomoči, Javna dela, Samozaposlovanje, Priložnost zame). Delodajalci in brezposelne osebe so o aktualnih razpisih in programih informirani preko objav v mesečnikih Belokranjec in Kočevski utrip, kar je v zadnjem obdobju prispevalo k porasti koriščenja programov aktivne politike zaposlovanja. V sodelovanju s Centralno službo v Ljubljani ter Območnima službama Novo mesto in Ljubljana, je bila z namenom racionalizacije in večje učinkovitosti aktivnosti povezanih s širjenjem proizvodnje podjetja Akrapovič, ustanovljena delovna skupina. Na podlagi izrazitih potreb po nekaterih poklicih se pripravljajo nabori kandidatov za posamezna usposabljanja. Na podlagi pridobljenih informacij s terena in obiskov delodajalcev ter izraženi potrebi po zaposlovanju nekaterih poklicev v kovinski industriji, se je izvedlo usposabljanje za pridobitev a testa varjenja.

29. novembra 2012 je bil v Črnomlju, v sodelovanju s podizvajalcem RIC Bela krajina, organiziran karierni sejem Poklicne priložnosti in izzivi, na katerem se je predstavilo 23 razstavljalcev. Sočasno so potekali tudi spremljevalni dogodki; okrogla miza, šest predavanj in predstavitve srednjih šol. V mesecu marcu 2013 bodo podobne vsebine izvedene tudi v Kočevju.

V Kočevju je bila na pobudo projektne pisarne ustanovljena delovna skupina, v katero so se vključili predstavniki različnih institucij in razvojnih organizacij (Občina Kočevje, center za socialno delo, Ljudska univerza, Urad za delo Kočevje, Obrtno-podjetniška zbornica Kočevje, RC Kočevje Ribnica, d.o.o., PIK Kočevje), z namenom povezovanja in učinkovitejšega reševanja problematike brezposelnosti in socialne izključenosti. Podobne aktivnosti bodo stekle tudi na območju Bele krajine.

V infotočkah in na usposabljanjih se je spremljalo potrebe udeležencev, na podlagi česar bodo načrtovane nove oblike usposabljanj, ki bodo osredotočene zlasti na prepoznavanje razvojnih in zaposlitvenih priložnosti v turizmu, kmetijstvu, socialnem podjetništvu in zeleni ekonomiji. Kljub visoki stopnji brezposelnosti se ugotavlja majhen interes za tovrstna usposabljanja, zato so bile aktivnosti predstavljene na marec 2013. Novembra in decembra 2012 so bile v Pokolpju izvedene tri delavnice za povečevanje računalniške pismenosti v katere je bilo vključenih cca. 60 oseb ter usposabljanje za varjenje z a testom. Z aktivnostmi bodo nadaljevali tudi v letu 2013.

V novembru 2012 je bil zaključen postopek izbora izvajalcev za nov krog usposabljanj za izboljšanje zaposlitvenih možnosti, ki so se pričela izvajati v decembru 2012 in v katere bo v letu 2013 vključenih najmanj 500 oseb. Decembra 2012 je bilo v usposabljanja vključeno 62 oseb.

4.2 Črpanje EU sredstev

Po podatkih Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo, se območje Pokolpja v obdobju 2007-2013 intenzivno vključuje v izvajanje projektov sofinanciranih iz EU sredstev.

4.2.1 Tuje neposredne investicije

Za spodbujanje tujih neposrednih investicij je bila iz območja Pokolpja na osnovi **javnega razpisa** za spodbujanje tujih neposrednih investicij v obdobju od leta 2006-2011 dodeljena finančna spodbuda v višini **450.000,00 EUR**, za realizacijo projekta podjetja »Motorhome manufacturing« tujega investitorja SUN POLLER AS, prejemnik spodbude je Sun roller adriatika d.o.o. Vrednost celotne investicije je 1.250.000,00 EUR. V sklopu projekta naj bi skupaj ustvarili 100 novih delovnih mest.

4.2.2 Turizem

Obsežnemu ozemlju Pokolpja dajejo posebno slikovitost grajska poslopja in samostani, mogočni gozdovi in nežni brezovi gaji.

V **Kočevju**, ki je središče enega najbolj goznatih predelov Evrope, je priložnost za ogled pragozdnega rezervata v **Kočevskem Rogu**, za obisk Ledene jame ali Željnskih ja, ter za sprostitev ob jezeru ali ob reki Rinži. Urejene so pohodniške, učne, kolesarske in konjeniške poti. Kdor išče odmaknjene dežele, mora obiskati Kostelsko. V skrivnostno deželo nad sotesko reke Kolpe vabi **grad Kostel** z bližnjim legendarnim slapom Nežica. Pravljična dežela Petra Klepca ima svoje središče v **Osilnici**, dolini s sedmimi cerkvami in raznoterimi možnostmi za oddih: od vodnih športov na Kolpi do pohodniških in kolesarskih poti.

Tradicije zlahtnih opojnosti, ki jih povezujejo vinske poti, so značilne tudi za Belo krajino, kamor vabijo **Semič**, **Metlika** in **Črnomelj**. V bližini Metlike so **Rosalnice** z znamenitimi **Tremi farami** - tremi gotskimi romarskimi cerkvami iz 14. ali 15. stoletja, stisnjene za skupnim obzidjem. V vasi **Rožanec** je iz rimskih časov ohranjeno svetišče sončnega boga Mitre. Okolica Črnomlja vabi s **Krajinskim parkom Lahinja**.

PROJEKTI SOFINANCIRANI S STRANI MGRT (sredstva ESRR)

Tabela 16: Podprti promocijski projekti s strani MGRT (sof. s strani ESRR v obdobju 2007-2013):

<i>Promocijski projekti</i> : Prijavitelj	Polni naziv projekta	PREDRAČUNSKA VREDNOST BREZ DDV	Znesek sofinanciranja
Razvojni center Novo mesto d.o.o.	Regionalna destinacijska organizacija JV Slovenija	587.000,00	300.000,00
SKUPAJ		587.000,00	300.000,00

Tabela 17: Podprti Investicijski projekti s področja turizma (s sredstvi ESRR 2007-2013) na območju Pokolpja

Prijavitelj	Polni naziv projekta	Predračunska vrednost brez DDV	Znesek sofinanciranja
GTM d.o.o.	Obnova hotela Bela krajina ***	815.000,00	314.000,00
Planinsko društvo Črnomelj	Ekološka prenova in obnova prostorov v planinskem domu na Mirni gori	44.307,70	28.800,00
SKUPAJ		859.307,70	342.800,00

4.2.3 Kohezijska politika

Območje Pokolpja se v programskem obdobju 2007–2013 vključuje v izvajanje evropske kohezijske politike s sofinanciranjem projektov v okviru vseh treh operativnih programov v okviru Cilja 1: Operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov (OP RR), Operativnega programa razvoja človeških virov (OP RČV) in Operativnega programa razvoja okoljske in prometne infrastrukture (OP ROPI) za obdobje 2007–2013.

Operativni program krepitve regionalnih razvojnih potencialov (OP RR)

Do sedaj je bilo v območju Pokolpja v okviru OP RR iz sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj skupno sofinanciranih kar nekaj projektov.

Večji oz. zanimivejši projekt, ki je sofinanciran v okviru OP RR iz območja Pokolpja je:

- **Gradnja, upravljanje in vzdrževanje odprtega širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij v občini Semič;**

Projekti s področja regionalnih razvojnih programov:

Na razpise regionalnih razvojnih programov (od 1. do 5 javni poziv) so za evropska sredstva kandidirale in bile uspešne vse občine iz območja Pokolpja. Podprtih je bilo 23 operacij.

Projekti bodo skupaj črpali 16.083.869,88 EUR evropskih sredstev, pri čemer je lastna udeležba 17.186.945,79. Investicije so skupaj ocenjene v višini 33.270.815,67 EUR.

Projekti iz razvoja obmejnih območij s Hrvaško:

Območje Pokolpja se nahaja neposredno ob meji z Republiko Hrvaško, zato se lahko vse vključujoče občine prijavijo tudi na razpise iz naslova razvoja obmejnih območij s Hrvaško. Do sedaj so bili iz tega naslova izvedeni 4 razpisi. Iz območja Pokolpja je bilo podprtih 15 investicijskih projektov v skupni višini 8.433.760,35 EUR, od tega 6.663.323,92 EUR evropskih sredstev in 1.523.664,29 EUR lastnih sredstev posameznih občin. Seznam realiziranih operacij prijavljenih na štiri Javne razpise za prednostno usmeritev »Razvoj obmejnih območij s Hrvaško« je v prilogi.

Operativni program razvoja človeških virov (OP RČV)

V okviru OP RČV je bilo iz sredstev Evropskega socialnega sklada sofinanciranih 45 projektov v skupni vrednosti 12.185.372 EUR. Sofinancirani projekti so v okviru:

- Spodbujanja podjetništva in prilagodljivosti;
- Spodbujanje zaposljivosti iskalcev dela in neaktivnih;
- Razvoja človeških virov in vseživljenjskega učenja;
- Institucionalne in administrativne usposobljenosti.

Posebej so v trenutni krizni gospodarski situaciji pomembni odobreni projekti v okviru neposredno potrjenih operacij, ki jih - kot upravičenec - izvaja Zavod RS za zaposlovanje (ZRSZ). Po podatkih ZRSZ, je bilo za omenjene občine v okviru Evropskega socialnega sklada, za programe, ki jih izvaja zavod namenjenih 10.268.650 EUR, vanje pa je bilo vključenih 5.639 oseb.

Uspešen program, ki ga izvaja ZRSZ tudi v območju Pokolpja, je program Institucionalno usposabljanje, v katerega je bilo v programskem obdobju 2007–2013 vključenih 1.104 oseb, programu pa je bilo namenjenih 607.200 EUR.

Poleg omenjenih operacij se v okviru OP RČV izvajajo tudi operacije, ki imajo posreden učinek v vseh slovenskih regijah. To so predvsem operacije namenjene učinkovitejši in uspešnejši javni upravi (e-vem, e-uprava, e-pravosodje...), reformam institucij na trgu dela, informatizaciji zdravja (e-zdravje).

Operativni program razvoja okoljske in prometne infrastrukture (OP ROPI)

V programskem **obdobju 2007–2013** so bili sofinancirani projekti iz sredstev Kohezijskega sklada/Evropskega sklada za regionalni razvoj in sicer:

- Trajnostna oskrba prebivalstva s pitno vodo in varovanje vodnih virov Bele krajine, delež EU sredstev (KS): 19.029.605 EUR, upravičenci: Semič, Črnomelj in Metlika;

- Odvajanje in čiščenje odpadne vode v porečju Krke - II. faza, delež EU sredstev (KS): 6.554.510 EUR, upravičenci: Kočevje, Ribnica in Šentjernej;
- Regijski center za ravnanje z odpadki Dolenjske - II. faza; delež EU sredstev (KS): 18.969.704 EUR, upravičenka: Mestna občina Novo Mesto;

V okviru javnega razpisa trajnostne rabe energije je sredstva pridobilo 13 projektov v skupni vrednosti 11,2 milijona EUR, od tega dobrih 9 milijonov EUR EU dela (KS). Iz območja Pokolpja so bili podprti sledeči projekti:

- v okviru JR energetske sanacije srednjih šol in dijaških domov (Srednja šola Črnomelj);
- v okviru JR za energetske sanacije domov za starejše občane (dom starejših Črnomelj);

4.2.4 Evropsko teritorialno sodelovanje

V okviru 1. in 2. javnega razpisa Operativnega programa (OP) IPA SI-HR 2007-2013 je bilo potrjenih 45 operacij v skupni vrednosti 26.044.074,90 EUR IPA sredstev (1. javni razpis 21 podpisanih pogodb v vrednosti 14.149.296,00 EUR IPA sredstev, 2. javni razpis 24 podpisanih pogodb v vrednosti 11.894.778,90 EUR). 3. javni razpis je bil odprt med 3. februarjem in 16. aprilom 2012, na voljo pa je 10.817.946,00 EUR IPA sredstev. Trenutno poteka preverjanje administrativne ustreznosti in upravičenosti, o tem kateri projekti bodo odobreni v okviru 3. javnega razpisa pa bo v začetku naslednjega leta odločal Skupni nadzorni odbor (SNO). V upravičeno območje programa spada tudi območje Pokolpja, zajema občine Črnomelj, Kočevje, Kostel, Loški Potok, Metliko, Osilnico in Semič.

V nadaljevanju so navedeni projekti, pri katerih sodelujejo projektni partnerji iz območja Pokolpja (naveden je znesek IPA sredstev celotnega projekta, projektni partnerji, ki prihajajo iz te regije, ter njihov znesek sofinanciranja iz proračuna RS).

- **Projekt z akronimom CURS COLAPIS:** v okviru projekta so bile pripravljene strokovne podlage za celovito upravljanje z rekreacijo na reki Kolpi, urejena rekreacijska raba reke Kolpe, organizirane izobraževalne delavnice za učinkovito upravljanje in nadzor nad izvajanjem plovnega režima ter narejena promocija integralnega turističnega produkta; 1.219.349,84 EUR IPA sredstev; Občina Črnomelj, Občina Metlika, Občina Kočevje, Krajinski park Kolpa, Turistično društvo Damelj; 129.891,76 EUR sredstev sofinanciranja iz proračuna RS,
- **Projekt z akronimom OD VIJEGLAVKE DO SOKA:** cilj projekta je bila revitalizacija 15 večjih sadovnjakov v treh zavarovanih območjih, urejeni so bili 3 novi kolekcijski nasadi tradicionalnih sort in sadni center za visokodebelne sadovnjake za zagotovitev dolgoročnega upravljanja visokodebelnih sadovnjakov v zavarovanih območjih; 231.186,07 EUR; Krajinski park Kolpa; 5.457,42 EUR sredstev sofinanciranja iz proračuna RS,
- **Projekt z akronimom VIRI ŽIVLJENJA:** v okviru projekta je bila izvedena inventarizacija vodnih teles, skupna strategija upravljanja z vodnimi viri, izdelana so bila naravovarstvena izhodišča za izvedbo obnov/renaturacij ter izvedena obnova/renaturacija

vodnih virov (kalov, ribnikov, izvirov); 1.374.586,60 EUR; Občina Črnomelj, Občina Metlika, Občina Semič, Zavod RS za varstvo narave (Območna enota Novo mesto), Ribiška družina Črnomelj; 150.863,44 EUR sredstev sofinanciranja iz proračuna RS,

- **Projekt z akronimom ONS:** cilj projekta je bila postavitve ekoloških otokov ter nabava vozila, ki bo omogočalo reden odvoz na deponijo in premik kontejnerjev v zbirnem centru, pretovorne postaje, ki bo omogočala pretovor odpadkov iz smetarskih vozil v abrol kontejnerje, in kompostnikov za gospodinjstva; 1.111.539,83 EUR, Komunala Metlika d.o.o.; 71.773,24 EUR sredstev sofinanciranja iz proračuna RS,
- **Projekt z akronimom MLADIEKOIN:** v okviru projekta bo oblikovan konzorcij inovativnih podjetnikov, izdelan model za mentorje in izvedba usposabljanj za mentorje, oblikovan e-priročnik in pravilnik za mlade za razvoj poslovnih načrtov preko e-spleta, izvedeni podjetniški krožki, organizirani projektni kampi, oblikovani spletni forumi in vzpostavljena spletna klepetalnica za mlade; 484.563,07 EUR; Razvojni center Novo mesto, svetovanje in razvoj, d.o.o.; 14.653,90 EUR sredstev sofinanciranja iz proračuna RS,
- **Projekt z akronimom SLOHRA GLOBALNET:** v okviru projekta bo izvedeno izobraževanje podjetnikov začetnikov ter vzpostavljen izvozni konzorcij, s tem pa se bo izboljšalo plasiranje izdelkov in storitev na obmejnem območju in na tržiščih EU; 364.901,26 EUR; Razvojni center Novo mesto d.o.o.; 6.310,59 EUR sredstev sofinanciranja iz proračuna RS,
- **Projekt z akronimom SOŽITJE:** v okviru projekta bo urejena in opremljena medvedja pot iz slovenske in s hrvaške strani do reke Kolpe, izveden pilotni program »Učilnica narave« za učence osnovnih šol ter izvedena inventarizacija vegetacije na obeh straneh meje s ciljem ozaveščanja lokalnih prebivalcev in obiskovalcev o pomenu njene zaščite in ohranjanja za potrebe preživetja medveda in drugih divjih živali na ciljnem območju; 310.609,52 EUR; Ljudska univerza Kočevje; 12.432,71 EUR sredstev sofinanciranja iz proračuna RS,
- **Projekt z akronimom PREBUJENA KULTURNA DEDIŠČINA:** v okviru projekta bosta izvedeni analiza čezmejnih kulturnozgodovinskih povezav in revitalizacija/sanacija nekaterih objektov kulturne dediščine na obmejnem območju ter vzpostavljena čezmejna kulturna pot; 1.249.843,92 EUR; Občina Metlika, Občina Črnomelj; 73.802,28 EUR sredstev sofinanciranja iz proračuna RS,

Večina prijaviteljev se tekom izvajanja srečuje z različnimi težavami, v zadnjem času so velikokrat povezane s finančnimi/likvidnostnimi težavami projektnih partnerjev (pred-financiranje). Program se počasi približuje koncu, projekti so v izvajanju, nekateri so se že končali.

4.3 Slovenski regionalno razvojni sklad

Sklad Republike Slovenije za regionalni razvoj in ohranjanje poseljenosti slovenskega podeželja d.o.o. je v letu 2011 objavil dva razpisa, v letu 2012 pa 4 razpise.

V letu 2011 sta bila objavljena dva razpisa. Prvi je bil objavljen Javni razpis za ugodna posojila podjetništvu in projektom kmetijske predelave, trženja ter dopolnilnih dejavnosti (Uradni list RS, št. 7/2011). Na razpisu sta bili uspešni dve podjetji iz območja Pokolpja, ki sta skupaj prejeli 1.570.000,00 EUR sredstev. Drugi je bil objavljen Javni razpis za dodeljevanje ugodnih posojil občinam (Uradni list RS, št. 7/2011). Na tem razpisu ni iz območja Pokolpja nobena občina prejela sredstev.

V letu 2012 so bili objavljeni štirje razpisi in sicer, Javni razpis za ugodna posojila podjetništvu in projektom kmetijske predelave, trženja in dopolnilnih dejavnosti (Ur. l. RS, št. 42/2012), Javni razpis za ugodna posojila podjetništvu in projektom kmetijske predelave, trženja in dopolnilnih dejavnosti (Ur. l. RS, št. 42/2012), Javni razpis za primarno kmetijsko pridelavo (Ur. l. RS, št. 42/2012) in Javni razpis za dodeljevanje ugodnih posojil občinam 80/2012. Rezultati vseh štirih razpisov še niso bili objavljeni.

5 KAZALNIKI ZA SPREMLJANJE UČINKOVITOSTI IZVAJANJA PROGRAM

5.1 Kazalniki Programa

Kazalniki so bili v Programu postavljeni dolgoročno, saj je letno obdobje prekratko za ugotovitve, se pa v letnem obdobju kažejo trendi, iz katerih lahko sklepamo kakšno bo doseganje rezultatov posameznega ukrepa in so pomembna usmeritev za planiranje dela v prihodnjem obdobju. Kazalniki programa Pokolpje so prikazani v Tabeli 10.

Tabela 18: Kazalniki doseganja ciljev Programa spodbujanja konkurenčnosti Pokolpja v obdobju od 2011 do 2016

INSTRUMENTI	Kazalniki	Izhodišče	Cilj 2016
1. kazalniki učinka	(U) število gospodarskih subjektov, vključenih v sofinancirane projekte	0	100
	(U) število pripravljenih območnih/regijskih projektov	0	7
2. kazalniki rezultata	(R) število na novo ustvarjenih delovnih mest v podjetjih, v katera so bila vložena javna sredstva, in na podlagi novih naložb v območje, ki jih izvedejo vlagatelji, ki niso s tega območja	0	400
	(R) število novih naložb v območje, ki jih izvedejo vlagatelji, ki niso s tega območja	0	4
	(R) povečanje števila postelj v penzionih, hotelih in kampih	0	200
3. kazalniki vpliva	(V) zmanjšanje zaostanka neto dodane vrednosti na zaposlenega za slovenskim povprečjem	30,2 % (2008)	zmanjšanje
	(V) zmanjšanje števila registriranih brezposelnih oseb	3.133 (dec. 2010)	zmanjšanje

5.2 Doseganje ciljev Programa Pokolpje 2016

S pomočjo izvajanja Instrumenta 1.1 programa Pokolpje je iz naslova prvega in drugega javnega razpisa izvedlo začetne investicije 48 gospodarskih subjektov, ki naj bi ustvarili 210 novih delovnih mest in 63 novih turističnih ležišč. Gre za zadovoljiv rezultat doseganja ciljev, saj sta pred nami še rezultata dveh razpisov s precej večjo skupno vrednostjo razpisanih sredstev.

4 poslovni subjekti, katere so na novo ustanovili vlagatelji izven območja ali prenesli sedež podjetja na območje ali ustanovili podružnico na območju Pokolpja, so izvedli začetno investicijo s pomočjo nepovratnih sredstev prvega in drugega javnega razpisa. V času od sprejetja programa Pokolpje do konca leta 2012 je na območju registriranih 10 novih podjetij ali podružnic, vlagateljev izven območja, ki so: prenesli sedež obstoječega podjetja na območje Pokolpja, ustanovili na območju podružnico ali na novo ustanovili podjetje.

Zaostanek neto dodane vrednosti na zaposlenega na območju za slovenskim povprečjem se povečuje in je v letu 2011 znašal že več kot 47 %. Gibanje neto dodane vrednosti je podrobneje prikazano v prilogi. Tudi število registriranih nezaposlenih je v porastu. Gibanje brezposelnosti na območju je prikazano v prilogi. Od decembra 2010 do decembra 2012 se je število brezposelnih oseb na območju povečalo za 851 oseb in je bila stopnja registrirane brezposelnosti v Kočevju 21,7 %, v Črnomlju 20,4 % in Metliki 17 %. Na povečanje brezposelnosti poleg stečajev, likvidacij, ukinitvev obratov na območju (Secop d.o.o., Beti Moda, Beti Trend.o.o., obrat Dolenjskih Pekarn, GRAMIZ, d.d., Kočevje, TRGOLES d.o.o....) vplivajo stečaji podjetij v JV regiji (Novoles d.d., Integral Dolenjske in Bele krajine, ...), nepodaljševanja pogodb za določen čas in priliv mladih po končanem šolanju. Pozitivni vplivi programa Pokolpje so v danih razmerah veliko premajhni glede na neugodna dogajanja v gospodarstvu.

V Tabeli 19 je prikazano doseganje kazalnikov učinka, rezultata in vpliva programa Pokolpje.

Tabela 19: Kazalniki učinka, rezultata in vpliva Programa

	CILJ 2016	1. javni razpis	2. javni razpis	3. javni razpis	Razlika
Št. gospodarskih subjektov vključenih v sofinanciranje	100	31	17		-52
Število prijavljenih območnih projektov	7				0
Število na novo ustvarjenih DM ²	400	136	74		-190

² Podatek izhaja iz sklenjenih pogodbah, zato ni dokončen. Lahko še pride do odstopov od pogodb, do delne izpolnitve obveznosti ali do neizpolnitve pogodbenih obveznosti.

Število novih naložb, vlagateljev izven območja	4	3	1		0
Povečanje števila postelj	200	51	12		-137
Zaostanek neto dodane vrednosti na zaposlenega za slovenskim povprečjem	30,2 %	41,33 %			
Število brezposelnih oseb	Dec. 2010: 3.133	Dec. 2011: 3.691	Dec. 2012: 4.115		

6 FINANČNI PRIKAZ IZVAJANJA PROGRAMA POKOLPJE 2016

Program Pokolpje 2016 je predvideval, da bo država iz različnih virov v območje namenila 288 mio EUR, v prvih dveh letih skupaj 54 mio EUR. Samo za izvajanje Ukrepa 1: Program spodbujanja konkurenčnosti Pokolpja v obdobju od 2011 do 2016 20 mio EUR, v prvih dveh letih 8 mio EUR.

Tabela 20: Finančni prikaz načrta izvajanja Programa Pokolpje 2016

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Skupaj
Ukrep 1: Program spodbujanja konkurenčnosti Pokolpja v obdobju od 2011 do 2016	4.000.000	4.000.000	4.000.000	3.000.000	3.000.000	2.000.000	20.000.000
Ukrep 2: Povračilo plačanih prispevkov delodajalca za socialno varnost		300.000	300.000	300.000	300.000	300.000	1.500.000
Ukrep 3: Davčne olajšave za zaposlovanje in investiranje v Pokolpju							
Ukrep 4: Spodbude za trajnostni razvoj podeželja iz Programa razvoja podeželja	850.000	500.000	850.000				2.200.000
Ukrep 5: Garancije s subvencijo obrestne mere za investicijske kredite podjetjem v Pokolpju v okviru regijske garancijske sheme za Jugovzhodno	400.000	500.000	400.000	400.000	400.000	400.000	2.500.000

Slovenija							
Ukrep 6: Prometna infrastruktura v Pokolpju	22.350.533	19.078.639	20.132.852	22.340.000	26.700.000	143.500.000	254.102.024
Ukrep 7: Elektroenergetska infrastruktura v Pokolpju	1.125.000	930.000		230.000	2.100.000	3.200.000	7.585.000
Skupaj vrednost ukrepov razvojne podpore Pokolpju (ukrepi 1 do 7)	28.725.533	25.308.639	25.682.852	26.270.000	33.500.000	149.400.000	287.887.024

Tabela 21: Črpanje sredstev programa Pokolpje (vsa ministrstva, vsi ukrepi)

	Veljavni finančni načrt (v EUR)	Veljavni finančni načrt za leti 2011, 2012 (v EUR)	Izplačila v obdobju poročanja do avgust 2013 oz. glede na zadnji razpoložljivi podatek (v EUR)	% realizacije programa	% realizacije finančnega načrta 2011-2012
Ukrep 1: Program spodbujanja konkurenčnosti Pokolpja v obdobju od 2011 do 2016 (MGRT)	20.000.000	8.000.000	3.934.875	19,7	49,1
Ukrep 2: Povračilo plačanih prispevkov delodajalca za socialno varnost	1.500.000	300.000	8.576	0,6	2,9
Ukrep 3: Davčne olajšave za zaposlovanje in investiranje v Pokolpju	-----	-----	2.137.360(*)	0	0
Ukrep 4: Spodbude za trajnostni razvoj podeželja iz Programa razvoja podeželja	2.200.000	1.350.000	1.322.357	60,1	98
Ukrep 5: Garancije s subvencijo obrestne mere za investicijske kredite podjetjem v Pokolpju v okviru regijske garancijske sheme za Jugovzhodno Slovenijo (MGRT+regionalni sklad)	2.500.000	900.000	0	0	0
Ukrep 6: Prometna infrastruktura v Pokolpju	254.102.024	41.429.172	14.277.040	5,6	34,5
Ukrep 7: Elektroenergetska infrastruktura v Pokolpju	7.585.000	2.055.000	1.259.600	16,6	61,3
Skupaj vrednost ukrepov razvojne podpore Pokolpju (ukrepi 1 do 7)	287.887.024	54.034.172	22.939.808	7,2	38,5

(*) Uveljavljene davčne olajšave za zaposlovanje in investiranje za leto 2012.